

PETROL TÜZÜĞÜ

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Kapsam

Madde 1- Petrol sicilinin ve kayıtların tutulmasına, düzeltilmesine, değiştirilmesine, terkinine ve petrol bölgeleri ve açık sahaların belirlenmesi ve ilanına ilişkin esaslarla petrol hakkı edinmek için yapılacak başvuru usulü, başvuru dilekçesine eklenecek belgelerin neler olduğu, petrol sahalarının komsulugu, biçimi, sınır noktalarının isaretlenmesi, müsaade, arama ruhsatnamesi, belge, devir ve takyitle ilgili işlemlere itirazlara, artırma yoluyla işletme ruhsatnamesi verilmesine ve petrol hakkı sahibinin yükümlülüklerine, vergilendirmeye, ithal edilen iktisadi kıymetlere, petrol satışından doğan gelir ve transferlere, ithalat ve ihracata ilişkin işlemlerle Petrol Kanununun uygulanmasıyla ilgili diğer usul ve esaslar bu Tüzükte gösterilmiştir .

Deyimler

Madde 2- Bu Tüzükte geçen;

- A)** Tasfiyehane, ham petrolden petrol ürünleri imaline veya bunları işlemeye yarayan tesislerle bunların enerji santralleri, atölyeleri, depoları ve benzeri tesisleri,
- B)** Boru hattı, petrol kuyuları arasında petrolü toplamaya yarayan toplama borularıyla petrol sahaları için gerekli yakıtın dağıtımına yarayan yakıt boruları dışında kalan ham petrol, petrol ürünü veya gaz hatları ve bunlarla ilgili tesisleri,
- C)** Vergilendirme dönemi, bir takvim yılını veya yapılan başvuru üzerine Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenen on iki aylık özel dönem veya yeniden işe başlama veyahut işi bırakma hallerinde bir yıldan eksik olan faaliyet süresi,
- D)** Tükenme payı, petrol hakkı sahibinin sermaye hesabına alarak aktifleştirdiği arama giderleri, sondaj ücretleri ve ekonomik miktarda verimi olmayan kuyuların açılma giderleri toplamı,
- E)** Bakan, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı,
- F)** Kanun, 6326 sayılı Petrol Kanunu,
- G)** Müstesarlık, Hazine ve Dis Ticaret Müstesarlığı,
- H)** Genel Müdürlük, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü,
- 1)** Genel Müdür, Petrol İşleri Genel Müdürü anlamında kullanılmıştır.

Mülkiyet

Madde 3- Arama veya işletme sahasından üretilen petrolün, Genel Müdürlüğün aynen alınmasına karar verdiği Devlet hissesi dışında kalan kısmı, petrol hakkı sahibinin mali sayılır .

Genel Yetkiler

Madde 4- Genel Müdür , gerektiğinde Bakanın uygun görüşünü de alarak;

A) Müsaade, arama ruhsatnamesi, işletme ruhsatnamesi ve belgeyle ilgili usul ve esasları saptar .

B) Kanuna ve Tüzüğe göre yapılması gereken teblig, ilan ve tescil işlerinden sorumludur. Kanunun ve Tüzüğün Resmi Gazetede yayımlanmasını zorunlu saydığı işlemler dışında kalanlardan hangilerinin Resmi Gazetede ilan edileceğini, hangilerinin diğer usullerle teblig edileceğini belirler. Kanunun ve Tüzüğün yapılmasını diğer idarelere ve makamlara bıraktığı işlerin süratle yürütülmesini bu makamlarla işbirliği yaparak sağlar.

C) Genel Müdürlüğün yetkisi dışında kalan ve petrol hakkı veya ameliyesiyle ilgili olan bir konuda ilgili mercilere yapılan başvuruların sonuçlandırılması, çabuklaştırılması ilgililer tarafından istendiğinde ilgili kuruluşlar nezdinde girişimde bulunabilir .

D) Basvuranların, petrol hakkı sahiplerinin verecekleri dilekçe, rapor, harita, numune, beyanname, form gibi evrak ve eklerinin biçimini ve içeriğini ayrıntılı olarak göstermek üzere düzenlemeler yapar.

E) Kanunda ve bu Tüzükte açık hüküm bulunmayan durumlarda, başvurulara veya petrol hakkı sahiplerine ulaştırmak istediği bütün istek, uyan, duyuru ve kararların yazılı olarak ve Tebligat Kanunu hükümlerine göre bildirir. Yapacağı bu ihbarlar için Kanun ve Tüzükte özel bir süre gösterilmemişse konunun özelliğine uygun süreler belirleyerek ilgililerden bu sürelere uyulmasını isteyebilir.

İnceleme yetkisi

Madde 5 - Genel Müdür , bizzat veya görevlendireceği teknik, idari veya Teftiş Kurulu personeli aracılığıyla petrol hakkı sahibinin, petrol hakkı ve ameliyeleriyle ilgili bütün işlemlerini incelemeye veya incelettirmeye, petrol ameliyeleriyle ilgili olaylara ilişkin belge ve kayıtları denetlemeye veya denettirmeye, ameliyelere ait kayıt, hesap, rapor veya diğer belgelerin suretini almaya, numuneler istemeye, muayene ve deney yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir .Ameliyelerin, numune, belge, kayıt ve raporların denetimi çalışma saatleri içinde gerçekleştirilir .Petrol hakkı sahibi, denetim sırasında görevlilere her türlü kolaylığı göstermek zorundadır. İlgililerin istemi halinde denetim görevlileri yetki belgelerini gösterirler. Bu yetkiler,

gerektiğinde, Bakan tarafından da kullanılabilir.

Koruyucu önlemlere ilişkin yetkiler

Madde 6 - Genel Müdür ,Petrol varlığının korunması, savurganlığın önlenmesi, petrol sahalarının iyi niyetle işletilmesi, iş yerinde bulunanların güvenliği ve çevre kirlenmesine ilişkin önlemleri yeterli görmezse, arttırılmasını ya da yeni önlemler alınmasını, Kuyuların delme, bitirme, işletme ve geliştirme ameliyeleri sırasında sivilerin kuyudan yer yüzüne veya yer yüzünden kuyuya akmasına ve bir tabakadan diğerine geçmesine engel olacak her türlü önlemin alınmasını,Kuyulardan gerekenden çok ham petrol üretilmesi ve üretimin kabul edilebilir bir düzeye indirilmesi konusundaki önemleri yeterli görmezse bunların arttırılmasını ya da yeni önlemler alınmasını,Petrol hakkı sahiplerinden isteyebilir .Bu yetkiler , gerektiğinde, Bakan tarafından da kullanılabilir .

Bakani temsil

Madde 7 -Bakan kararlarına karşı Danistay'da açılacak davalarda Bakani tek başına veya Bakan tarafından görevlendirileceklerle birlikte Genel Müdürlük Hukuk Müsaviri temsil eder .

İKİNCİ KISIM

Petrol Sicili ve Petrol Bölgesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Petrol Sicili ve Tescil

Petrol sicili

Madde 8 - Petrol sicili bir esas defterle, bu deftere geçirilen kayıtlara dayanak olan plan, proje, başvuru ve işlem defteriyle müsaade defterinden oluşur.Ayrıca, petrol hakkı sahipleri sicili, petrol hakları üzerine konulan tazyitler sicili, düzeltmeler defteriyle günlük defter tutulur .

Esas defter

Madde 9- Esas defter , plan, proje ve evrakla dayalı olarak tutulur ve arama ruhsatnameleri, işletme ruhsatnameleri ve belgelere ait üç bölümden oluşur .

Esas deftere;

- A) Hak sahibinin kimligi,
- B) Hakkin niteligi, kazanilma sekli, baslangiç tarihi,
- C) Hakkin kapsadigi arazinin bulunduğu bölge, il, ilçe, yüzölçümü ve sınırlari,
- D) Hakkin süresi ve uzatmalari
- E) Hakkin sona erme tarihi, sürenin bitmesi, terk, fesih, hukuken düsme gibi sona erme nedenleri,
- F) Hak üzerinde degisiklikler ,
- G) Hak üzerine konulacak diger haklarla takyitler , bunlarin çesidi, kimin lehine yapildiđi ve tarihleri,
- H) Hakkin devri, kime devredildiđi, tarihi,
- 1) İşletmecinin, işletme kısmına serh verilen ve ayrıca belge kısmına yazılan belge konusuna giren tesisleri,
- J) Hakki gösteren vesikada varsa özel kosalilar ,
- K) Kullanma haklari, yazilir.

Basvuru ve islem defteri

Madde 10- Basvuru ve islem defterine; arama ruhsatnamesi, işletme ruhsatnamesi, belge ve bunlardan doğan petrol haklarının kazanılması için yapılan başvurunun niteligi başvuru sahibinin kimligi, başvurunun gelen evrak defterindeki kayıt tarihi ve sayisi, başvurulara ilişkin işlemler , bu işlemlere yapılan itirazlar ,itirazlar üzerine yapılan işlemler ve tarihleriyle Genel Müdürün gerekli göreceği diger hususlar yazilir . ,

Müsaade defteri

Madde 11- Müsaade defterine, müsaadenin sayisi, bölgesi, baslangiç tarihi ve süresi, uzatma ve sona erme tarihleri, müsaade sahibi tüzel kişinin kimligi, merkezi, temsilcisinin isim ve adresi, özel kayıt ve kosullarla başvuru tarihi ve sayisi yazilir

Petrol hakki sahipleri sicil defteri,

Madde 12- Petrol hakki Sahipleri sicil defterine, petrol hakki sahibinin kimligi ve uyrugu, merkezinin adresi, Türkiye'deki temsilcisinin adi ve ikametgahi, Türkiye'deki tescil tarih ve sayisi yazilir.

Günlük defter

Madde 13- Günlük defter , başvuru kayıt defteri ve hak sıra numaralari defteri olmak üzere iki bölümden oluşur .Basvuru kayıt defteri bölümüne, basvuranın unvani, başvurunun konusu, gelen evrak defterindeki tarih ve sayisi, saha isareti ve yüzölçümü yazilir. Hak sıra numaralari defteri bölümüne; başvuru ve islem defteri sayfa numarasi , hak sıra numarasi, bölge ve saha isareti, başvurunun konusu, tarihi

ve sahanin yüzölçümü yazilir .

Takyitler sicil defteri

Madde 14- Takyitler sicil defterine, takyit edilen petrol hakkinin niteligi ve sahibi, takyidin niteligi ve süresi, kimin lehine ve hangi merciin emriyle konulduđu yazilir.

Düzeltilmeler sicil defteri

Madde 15 -Düzeltilmeler sicil defterine, düzeltmenin hangi sicilde ve hangi sıra numarasindaki kayditta yapıldığı, niteligi, nedeni ve yapıldığı tarih yazilir.

Petrol siciline kayıt usulü ve düzeltilmeler

Madde 16- Petrol siciline yapılacak bütün kayıtlar , siyah çini mürekkebiyle ve matbaa harfleriyle özen gösterilerek yapılır. Kazinti, silinti, çikinti yapılamaz.Kayıt, petrol sicilinin bir kısmına yanlış olarak yazılmış ve görevli müdür yanlışlığı kayıt yapıldığı anda görürse veya yapılacak düzeltme hakkın nitelik ve kıymetini etkilemiyorsa düzeltilmeleri kendiliginden yapar.Yanlışlık, ilgililerin veya üçüncü kişilerin kaydın yanlış olduğunu öğrenmelerinden sonra ortaya çıkmış görevli müdür , ilgililere bilgi vererek düzeltme için yazılı onaylarını ister. Bütün ilgililer onaylarsa düzelt- meyi yapar .Birinin onaylamaması halinde görevli müdür, Genel Müdürden bu konu için komisyon oluşturulmasını ister, komisyonun kararına göre işlem yapılır. Düzeltilmeler, yanlış kayıtların okunacak biçimde kırmızı mürekkeple çizilmesi ve sayfanın aynı sütununa yeniden yazılması suretiyle yapılır. Kazinti, silinti, satır arasına veya sayfa kenarına çikintiler yapmak ve not eklemek suretiyle düzeltme yapılamaz. Düzeltme, yazılı belgeye dayandığı takdirde, bu belge hakka ilişkin dosyada saklanır

Kayıtlarda değişiklik ve silme

Madde 17- Sicil kayıtlarının silinmesi ve değiştirilmesi, Genel Müdürün onayıyla yapılır. Petrol hakları üzerine konulmuş süreli kısıtlamanın kaldırılması, sürenin bitiminde petrol sicilini tutmakla görevli müdürce yapılır. Bu silme ve değişikliğin dayanağı olan belge, hakka ilişkin dosyada saklanır. Bir sicil kaydında değişiklik, kaydın üzeri okunacak biçimde kırmızı mürekkeple çizilmek ve sayfanın aynı bölümüne yeni durum yazılmak suretiyle yapılır .Değişikliğin tarihi ve dayanağı olan belgenin numarası da yazılır. Bir kaydın silinmesi, üzeri kırmızı mürekkeple okunacak biçimde çizilmek, silinme tarihi ve dayanağı olan belgenin numarası gösterilmek, sayfanın aynı bölümüne kaydın silinme nedeni yazılmak ve petrol sicilini tutmakla görevli müdür tarafından imza edilmek suretiyle yapılır .

Petrol sicilinin geçerliliği

Madde 18- Petrol sicilindeki kayıtlar , aksi sabit oluncaya kadar geçerli sayılır.

Petrol sicilinin aleniyeti

Madde 19- Petrol sicil defterleri çalışma saatleri içinde herkesin incelemesine açıktır.

Petrol sicilini tutan müdürün görevleri

Madde 20- Petrol sicilini tutmakla görevli müdür, Genel Müdürdan alacağı talimata göre aşağıdaki işleri görür:

- A) Petrol sicilini tutar. Kayıtların eksiksiz tutulmasından ve doğruluğundan sorumludur .
- B) Petrol hakkına ilişkin dilekçelere evrak sefligince verilen kayıt tarihi ve sayısıyla defter numarasının günlük deftere islenmesini sağlar .
- C) Petrol hakkına ilişkin dosyalara hak sıra numarası verir ve bunları gereken yerlere yazar .
- D) Kanunun 39 uncu maddesi gereğince sahiplerin tescilini yapar.
- E) Tebligat yapılmasını, gerekiyorsa bunların Resmi Gazeteye ilanını sağlar.
- F) Genel Müdürdan belirleyeceği diğer hususların kaydından, tescilinden ve ilgisine tebligatından sorumludur.
- G) Petrol sicilini tutmakla görevli müdürlüğe gelen petrol hakkıyla ilgili dilekçe ve eklerinin Tüzüğe uygunluğunu inceler.
- H) Müsaade, arama ve işletme ruhsatnameleriyle belgeleri düzenler.
- I) Tüzüğün 21 inci maddesinde yazılı tapu tescili işlemlerinin, petrol hakkı sahiplerince yerine getirilmesini sağlar.
- L) Petrol hakkı sahibi yabancı uyruklu şirketleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bildirir.

Tasfiyehane ve boru hatlarıyla ilgili tapu kaydı

Madde 21 .Kanunun 37 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, hak sahibi tarafından ilgili belgeler verilerek tasfiyehane ve boru hatlarının üzerine kuruldukları arazinin tapu sicil kayıtlarına, Genel Müdürlüğün izni bulunmadıkça bunların herhangi bir tasarrufa konu olmayacağı serhi verdirilerek tescil ettirilir ve bu tescilin yapıldığını gösteren belge hak sahibince Genel Müdürlüğe verilir .

Hazineye ve sahiplara ait arazi üzerinde kullanma hakkı

Madde 22 .Hazine mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan arazi üzerinde kullanma hakkı tesisi için, petrol hakkı sahibi, kullanmaya konu olacak sahanın kadastro haritası veya yeniden yapılacak haritasıyla Genel Müdürlüğe başvurur. Genel Müdürlük Maliye ve Gümrük Bakanlığının onayını aldıktan sonra kullanma hakkını, arama ve işletme ruhsatnamesine veya belgeye yazar. Sahiplerin

mülkiyetinde olan arazi üzerinde kullanma hakkı tesisi için, kullanmaya konu olacak sahanın kadastro haritası veya yeniden yaptırılacak haritası ve tasınmazın sahibiyle yapılacak anlaşmanın onaylı bir örneği Genel Müdürlüğe verilerek petrol siciline kaydı yapılır .

Belge ve ruhsatnamelere yazılması zorunlu hususlar

Madde 23 Süre uzatımları, sahaya ekleme yapılması ve sahanın terk edilmesi, devri, kısıtlamalar ve haklardaki değişikliklerle diğer hususlar , müsaade, arama ve işletme ruhsatnameleriyle belgeye yazılır .

Hak sıra numaraları

Madde 24 -Müsaade, arama ruhsatnamesi, işletme ruhsatnamesi ve belge ve bunlardan doğan herhangi bir veya daha fazla petrol hakkının kazanılması için yapılan ve ilgili sicil defterine kaydolunan başvurulara bir hak sıra numarası verilir. Hak sıra numarası, hakkın çeşidini, hak sahibini ve evrakin sırasını gösterir. Genel Müdürlük sıra numaralarının aynen korunmasını sağlar ve kayıt biçimini belirler.

Kaynak dosyası

Madde 25 -Basvuru sahibi evrakında bulunan bilgilere sonradan yapacağı bir başka girişim dolayısıyla atıfta bulunacaksa başvuru evrakının, arama sahası haritaları dışında, bir nüshasını daha vermesi gerekir İlk dilekçeyle birlikte verilen bu nüshaya kaynak dosyası denir. Bu dosya Tüzüğün 29 uncu maddesindeki bütün bilgileri içerir.Kaynak dosyalarında olan ve sonraki başvurularda atıf yapılan bütün bilgiler , başvuru sahibince yapılan değişiklikler gösterilerek sürekli işler durumda bulundurulur. Basvuru sahibi değişiklikleri, yaptıkları tarihten başlayarak 30 gün içinde Genel Müdürlüğe bildirmek zorundadır . Değişiklikleri gösteren vesikalar ilk şekillerinde olduğu gibi düzenlenir .Basvuru sahibince 30 gün içinde bildirilmeyen değişikliklere atıf suretiyle yapılacak başvurularda, Kanunun 15 inci maddesine göre işlem yapılır. Kaynak dosyasında olan ve sonraki başvurularda atıf yapılan bilgilerle ilgili olarak, başvuru sahibince dilekçede, "Bu başvuruyu yaptığımız tarihte , atıfta bulduğumuz ve Tüzüğün 29 uncu maddesinde yazılı bütün bilgilerin tarihli kaynak dosyamızla işler durumda bulunduğunu beyan ederiz" biçiminde açıklama yapılır .

İKİNCİ BÖLÜM

Petrol Bölgeleri ve Açık Sahalar

Bölgeler ve açık sahalarda

Madde 26 -Kanunun 45 inci maddesine göre bölgelerin belirlenmesinde milli

menfaat, milli güvenlik ve olanaklar ölçüsünde jeolojik yapılarla jeolojik ortak nitelikler dikkate alınır. Kanununun 64 üncü maddesi gereğince artırmaya çıkarılması veya milli güvenlik amacıyla Bakanlar Kurulunca kapatılmaları karar altına alınan sahalar dışında, Türkiye'nin , her tarafı ameliyeye açık saha ilan edilebilir .Karasuları dışında denizlerde arama ve işletme ruhsatnameleri verilmesinde ruhsatların sayısı, kapsayacağı alan, süreleri ve yükümlülükler konusunda uygulanacak , kuralları Bakanlar Kurulu belirler .Bakanlar Kurulunun açıkça belirlemediği konularda, Kanununun ve Tüzüğün karasularına ilişkin hükümleri uygulanır Karasuları dışında verilen ruhsatlar mevcut petrol bölgelerinin dışı olarak kabul edilir. Bir bölgenin oluşturulması, değiştirilmesi veya bölge ayırımının yeniden düzenlenmesi, bir bölgenin kısmen veya tamamen açılması veya açık bir sahanın sınırlarının değiştirilmesi, kısmen veya tamamen kapatılmasına ilişkin kararlar Resmi Gazetede ilan edildikleri tarihte yürürlüğe girer. Bu kararlar kazanılmış hakları değiştirmez.

Resmi Gazeteye ilan

Madde 27 -Kanununun 38 inci maddesinde yazılanlar dışında aşağıdaki hususlarda Resmi Gazeteye ilan edilir :

- A) Bakan veya Genel Müdürün alenen yapılmasına gerek gördükleri inceleme ve soruşturmanın konusu, yapılacak yer ve tarihi,
- B) Arama ve işletme ruhsatnameleriyle belge, kullanma hakkı, arazinin kamulaştırılması, arama ve işletme sahalarına ekleme ve bu sahaların kısmen terkinine ilişkin başvuruların nitelik ve tarihleri,
- G) Arama ve işletme ruhsatnameleriyle belgelerin terki ve uzatma istekleri için yapılan başvuruların nitelik ve tarihleri
- D) Artırmaya çıkarılacak işletme sahalarına ve itirazlara ilişkin hususlar,
- E) Genel Müdürece yayımlanması uygun görülen diğer hususlar .

ÜÇÜNCÜ KISIM

Petrol Hakkı Edinmek İçin Yapılacak Basvuru Usulü

BİRİNCİ BÖLÜM

Basvuru Dilekçeleri ve Eklenecek Belgeler

Evrak

Madde 28- Genel Müdürlüğe yapılan başvurulara ilişkin evrak belirlenmiş formlara uygun biçimde iki nüsha olarak verilir. Evrakta yabancı dilde yazılmış belgeler varsa bunların noterden onaylı Türkçe çevirileri de eklenir .

İlk basvuru dilekçesi

Madde 29- Kanunda öngörülen bir hakkın kazanılması için Genel Müdürlüğe dilekçeyle başvurulur. Dilekçede, başvuru konusu isin niteliği, Kanunun hangi maddesinin hangi fıkra ve bendine dayandığı belirtilir ve dilekçeler başvuru sahibince imzalanır .

Basvuru dilekçesine eklenecek kagitlar asagida gösterilmistir:

- 1- Yerli şirketlerin ticaret odasından veya ilgili ticaret sicil memurlugundan alacağı onaylı sicil örneği, yabancı şirketlerin uyrugu bulunduğu ülkenin yasalarına uygun olarak kurulduğunu ve halen faaliyetini sürdürdüğünü gösteren mensup devletin resmi makamlarından alınan ve bu makamın yetkili makam olduğu şirket merkezinin bulunduğu yerdeki Türk konsoloslugunca onanmış vesika,
- 2- Şirketin merkezinin adresiyle Türkiye'deki tebligat adresini bildiren yazı,
- 3- Mümessili varsa başvuruyla birlikte, yoksa hakkın kazanılmasından sonraki 30 gün içinde verilecek, yabancı şirketin Türkiye'deki mümessilinin atanmasına ilişkin şirket kararıyla noterce onaylı vekaletnamenin eklendiği ve mümessilin adı ve soyadı ile ikametgahını bildiren yazı,
- 4- İstenen hakkın ilgili bulunduğu arazinin, bu Tüzüğe uygun biçimde düzenlenmiş haritasıyla tasvir ve tarifi (Harita elde edilinceye kadar amaca uygun ayrıntıları taşıyan haritadan kopya edilmiş ölçekli krokiler de verilebilir .)
- 5- Şirketin Türkiye'de faaliyetlerini yürütmeye ve şirket adına tasarrufa ve imzaya yetkili kılınanların ad ve soyadlarını, unvanlarını, imza örneklerini gösteren ve şirket adına yetkili kişi tarafından imzalanıp noterce onanan şirket kararı veya vekaletname,
- 6)- Şirketin tesis ve tesciline ilişkin ana sözleşmesi veya şirketin mensup olduğu ülke hukukuna göre ana sözleşme niteliğinde bulunan tesis senedi ya da tüzük (Bu vesikaların yetkili makamca onanması ve onama makamının yetkili bulunduğu, şirketin tescil edildiği veya merkezinin bulunduğu ülkedeki Türk konsoloslugunca onanması gerekir.),
- 7)- Şirket müdürüyle yönetim kurulu üyelerinin adı, soyadı ve iş adresleri,
- 8)- Şirket sermayesinin tutarı ,ölusumu (aksiyon, obligasyon ve bunların niteliği kote edildiği borsalar)
- 9)- Şirketin hisse senetlerinin % 25 inden çoğuna ve karın önemli bir bölümüne sahip olanların hisse yüzdesi, şirketin idaresinde karar vermeye, kontrol etmeye ve şirket müdürlerini atamaya yetkili olanların yetkilerinin niteliğiyle bunların adı, soyadı ve ikametgahlarını gösteren vesika,
- 10)- Şirketler Türkiye'de petrol ameliyatı yapan veya bunun için başvuran başka bir şirket arasında birbirlerinin sermayesinin % 90 veya daha çoğunda pay sahibi olma biçiminde bir ilişki varsa bu şirketin unvanı ve adresi,
- 11)- Şirketin tasarruflarında doğrudan ya da dolaylı olarak etkili olabilecek biçimde mali ilgi veya yararlar bulunan yabancı devletler veya yabancı devlet adına hareket

- eden sahis varsa bunlarin unvan ve ilgilerinin nitelik ve derecesini gösterir vesika,
- 12)- Sirketin son yil bilânçosu, yoksa nedeni açıklanarak önceki yil bilançosu veya bu sirketin Türkiye'deki faaliyetinin mali sorumlulugunu üstlendigini bildiren ve onun sermayesinin % 75 veya daha çoğuna sahip bulunan diger bir sirketin bilançosu,
- 13)- Mali islemlerinin çoğunu yürüten banka veya bir mali kurulustan alinmis sirketin mali gücünü gösteren vesika ve bu vesikayi veren kurulusun unvan ve adresi,
- 14)- Sirketin geçmiste yaptigi benzer isleri ve deneyimini gösteren ve basvurusu hakkında verilecek karari etkileyebilecek nitelikte bilgileri içeren vesika,
- 15)- Kanunun 9 uncu maddesinde öngörülen teminatın yatırildigini gösteren yazi,
- 16)- Harcin ödendigine iliskin makbuz,
- 17) -Bu Tüzüğün 30 uncu maddesi gereginde verilmesi gereken bilgiler ,
- 18)- Sirket adına tasarruf ve imzaya yetkili bir kisinin, "Bu dilekçeyle tarafimizdan düzenlenen ekli vesikalardaki bilgilerin tam ve dogru oldugunu, bizi bağlayacagini, basvurumuz kabul edildiginde Türkiye Cumhuriyeti kanun ve nizamlarına ve alacagimiz hakkin kayit ve kosullarina uyacagimizi beyan ederiz" biçiminde yazili beyani.

Ilk basvuru dilekçelerinde bulunacak bilgi ve belgeler

Madde 30- Asagida yazili haklarin kazanilmasi için verilen dilekçelere bu Tüzüğün 29 uncu maddesi hükümlerine göre verilecek bilgilerden baska eklenmesi gereken bilgi ve belgeler sunlardır:

A) Müsaade için,

1. Istenen süre,
2. Ilk yilda yapilmasi tasarlanan jeolojik istiksafin neler oldugu,

B) Arama ruhsatnamesi için,

1. Basvuranin müsaade sahibi olup olmadigi,
2. Basvuran ayni bölgede baska arama ruhsatnamesi almisa veya almak için istekte bulunmussa, bunlarin Genel Müdürlükçe verilmiş hak sıra numaralan,
3. Ilk yilda yapilmasi düşünölen aramaların niteligi, kapsamı ve en az giderlerinin yaklasik miktarı,

C) Arama ruhsatnamesi sonucu olarak istenecek isletme ruhsatnamesi için,

1. Arama sahasi üzerinde veya bu sahaya degerlendirmek için arama sahasi disinda veyahut istenen isletme sahasi üzerinde yapilmis istiksaf ve inkisaf ameliyelerinin niteligi, kapsamı, sonucu ve maliyeti,
2. Isletme ruhsatnamesi istenen sahada kesfedilmis her petrollü arazinin o ana kadar

belirlenen şekli, petrolün günlük yaklaşık üretim miktarı, üretilebilecek yaklaşık rezerv , üretimi sağlayan tabakanın ismi jeolojik yası ve derinliği,

3. Aynı bölge içinde, gerek arama ruhsatnamesi sonucunda gerekse müzayede suretiyle elde edilmiş veya elde edilmesi için başvurulmuş bulunan diğer işletme ruhsatnamelerinin sahaları ve Genel Müdürlükçe verilmiş hak sıra numaraları,

4. İşletme sahasının geliştirilmesi ve üretimiyle ilgili program,

D) Boru hattı belgesi için,

1. Tasınması tasarlanan petrolün kaynağı, hacmi, niteliği ve taşınacağı yer ,
2. Kullanılacak borunun çapı, bir metresinin ağırlığı, et kalınlığı, niteliği, emniyetle dayanabileceği en yüksek basınç,
3. Kullanılması tasarlanan en yüksek basınç
4. Tasarlanan en yüksek basınçta günlük akış kapasitesiyle tasarlanan en yüksek günlük akım,
5. Ameliyenin ilk yılında elde edileceği tasarlanan en çok ve ortalama günlük akım,
6. Yapılacak pompa istasyonlarıyla diğer tesisatın açıklanması, teknik resimleri, yeri, donanımı ve bunların vaziyet planı,
7. Baslıca parçalarının öngörülen maliyeti,
8. Güzergahta birbirleriyle çakışan veya tasarlanan boru hattıyla aynı hizmete yönelik mevcut, belgesi alınmış veya belge için başvurulmuş diğer bir boru hattı varsa bunun isim ve güzergahi,

E) Diğer araçlarla yapılacak taşıma belgesi için,

1. Tasınması tasarlanan petrolün kaynağı, hacmi, özellik ve niteliği, ne amaçla taşınacağı,
2. Petrolün nereden nereye taşınacağı,
3. Kullanılacak taşıma araçları, kullanılacak teçhizat ve bunların birim fiyatları ve yaklaşık maliyetleri,

F) Tasfiyehane belgesi için,

1. Tasfiye edilecek petrolün kaynağı, hacmi ve niteliği
2. Ürünlerin pazarlama biçimi,
3. Uygulanacak tasfiye aşamaları (proses) ve her aşamada kullanılacak ünitelerin tipleri, emniyetle dayanacakları en yüksek ısı ve basınç,
4. Uygulanacak ısı ve basınç,
5. Tesisatın vaziyet planı ve açıklanması,
6. Tasfiyede kullanılan ünitelerin ve tesisatın günlük yaklaşık kapasitesi,
7. Elektrik santrali, tanklar , yükleme araçları ve konutlar gibi yardımcı yapı ve tesislerin vaziyet planı ve açıklaması,
8. Her ünitenin yaklaşık maliyeti,

(5 ve 6 nci bentlerde yazili bilgiler , Genel Müdürlükçe belirlenecek süre içinde sonradan da verilebilir .),

G) Diğer belgeler için,

- 1.Kullanılacak araçlar,
2. Kullanılacak donanım ve yapılacak tesislerle bunların yaklaşık maliyeti,
3. Yapılacak ameliyenin açıklanması, güvenliği ve sağlamlığıyla ilgili diğer bilgiler ,

H) Kullanma hakkı için,

1. Hangi amaca yarayacağı,
2. Hangi arama, işletme ruhsatnamesiyle, belgeyle veya başvuru konusu bir ruhsatname veya belgeyle ilgili olduğu,

I) Kullanma hakkına konu olacak arazinin kamulaştırılması için,

1. Kamulaştırmanın amacı,
2. Kamulaştırılması istenilen taşınmazların her birinin sınırları, haritası ve kimlere ait olduğu,
3. Anlaşma yoluyla elde edilmesi için yapılan girişimler ve bunların sonuçsuz kalma nedenleri,
4. Kamulaştırılacak taşınmazla ilgili arama, işletme ruhsatnamesi ve belgenin hak sıra numarası,

J) Yabancı personel çalıştırılması için,

1. Çalıştırılacak personelin sayısı ve görevlerinin niteliği,
2. Yabancı personel çalıştırılmasının nedeni

bildirilir .

Arama, işletme ruhsatı ve belge almak için yapılan başvurularda, çevre kirliliğiyle ilgili mevzuata uygun önlemler ayrıca belirtilir .

İlk başvurudan sonraki başvurular

Madde 31- Aynı şahsın ilk başvurusunu izleyen dilekçelerine eklenecek hususlar aşağıda gösterilmiştir:

- A) Hak sıra numarası
- B) Başvurunun konusu,
- C) Başvuranın unvanı ve Türkiye'deki adresi,

- D) Basvurunun Kanunun hangi maddesinin hangi fıkra ve bendine dayandigi,
- E) Basvurunun ilgili bulunduğu önceki başvuru veya evrakın tarih ve sayısı,
- F) Basvurunun ilgili bulunduğu arazinin Tüzüğe uygun biçimde tasvir ve tanımıyla haritası,
- G) Tüzüğün 32 nci maddesi gereğince verilecek bilgiler ,
- H) Harcin ödendiğine ilişkin makbuz,
- I) Basvuran şirket adına tasarruf ve imzaya yetkili bir kişinin ..'Bu dilekçeyle tarafımızdan düzenlenen ekli vesikalardaki bilgilerin tam ve doğru olduğunu, bizi bağlayacağını başvuru kabul edildiğinde Türkiye Cumhuriyeti kanun ve nizamlarına ve alacağımız hakkın kayıt ve koşullarına uyacağımızı beyan ederiz." biçiminde yazılı beyanı.

İlk başvurudan sonraki başvurularda aranacak özel koşullar

Madde 32- İlk başvurudan sonraki başvurularda, Tüzüğün 31 inci maddesi gereğince verilecek bilgilerden başka aşağıdaki bilgiler verilir :

A) Bakanın özel izniyle petrol ameliyatı yapılacak yerler için,

1. Ameliyenin nedeni,
2. Yapılacak ameliyenin niteliği,

B) Kanunun 33 üncü maddesi gereğince müsaade, arama ruhsatnamesi, işletme ruhsatnamesi veya belgenin yapılmasını emrettiği petrol ameliyatının yasal süresinin uzatılması için,

1. Ameliyenin niteliği,
2. Ameliyenin hangi tarihte başlayacağı,

C) Kanunun 35 ve 36 nci maddeleri gereğince arama veya işletme ruhsatnamesi veya belgenin veya bunlardan doğan petrol haklarının tamamen veya kısmen devri ve kısıtlanması işlemlerinin kabul ve tescili için, devredilecek ve kısıtlanacak her hakka ilişkin olarak devreden ve devralanın ayrı, ayrı verecekleri taleplerde,

1. Devir ve kısıtlanması istenen petrol hakkına, Genel Müdürlükçe verilen hak sıra numarası,
2. Hakkın ve talebin niteliği,
3. Yapılacak işlemle ilgili ayrıntılı bilgi,
4. Devreden ve devralanla ilgili bilgilerin bulunduğu, Tüzüğün 29 uncu maddesinde yazılı dosya ile kaynak dosyasının isim, sayı ve isareti,
5. Talebin, ameliyenin daha çabuk veya daha verimli yürütülmesi veyahut yeterli

veya ek kaynak saglanması amaçlarından hangisi için yapıldığı,

D) Tasfiyehane ve boru hattının petrol ve tapu siciline yazılması için Genel Müdürlüğün izni bulunmadıkça tasfiye ve boru hatlarının bulunduğu arazinin herhangi bir tasarrufa konu olamayacağı yolundaki tapu sehrine ilişkin belgeler ,

E) Müsaade süresinin uzatılması için,

1. İstenen uzatma süresi,
2. Uzatmayı gerektiren nedenler,
3. Verilecek sürede yapılacak jeolojik istiksafın niteliği,

F) Kesiften önce arama ruhsatnamesi süresinin uzatılması için,

1. İstenen uzatma süresi,
2. Uzatmayı gerektiren nedenler
3. Aynı bölgedeki arama sahalarında petrol hakkı sahibinin yaptığı arama faaliyetlerinin açıklanması,

G) Kesiften sonra arama ruhsatnamesi süresinin uzatılması için,

1. Varsa kesifle ilgili ek bilgiler,
2. Petrollü arazinin belirlenmesi için istenen süre,

H) Arama sondajına baslama süresinin uzatılması için,

1. İstenen süre,
2. Uzatmayı gerektiren nedenler
3. Yapılacak ameliyenin programı,

I) Kanununun 65 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince işletme ruhsatname süresinin uzatılması için, süre bitiminden bir yıl önce,

1. İstenen uzatma süresi,
2. Uzatmayı gerektiren nedenler

J) İşletme sahalarının birleştirilmesi için,

1. Birleştirilecek işletme sahaları veya kısımları, hak sahiplerinin isimleri ve hak sıra numaraları,,
2. Birleştirilmiş sahanın kimin tarafından işletileceğini, üretilen petrolün ortak bir depoya konulup konulmayacağını, konulacaksa ne oranda konulacağını, hak sahibi şirketlerin her birinin ameliyenin maliyetine ne oranda katılacağını ve üretilen

petrolden veya bunun gelirinden ne kadar yararlanacagini gösteren ayrıntili birleştirme programı,

3. Ameliyeleri birleştirmenin savurganlığı nasıl ve ne dereceye kadar önleyebileceği, üretim ve verimi nasıl artıracığı veya üretim maliyetini nasıl düşürebileceği,

K) Baskasının boru hattıyla petrol taşımak için,

1. Yararlanılacak boru hattının kime ait olduğu,
2. Petrolün taşınması için teslim edileceği yerle gönderileceği yer ,
3. Gönderilecek petrolün günlük miktarıyla toplam miktarı,
4. Petrolün tahlil raporu ve spesifik gravitesi,
5. Varsa uygulanabilir taşıma tarifesi,
6. Tarifenin çok yüksek bulunması halinde yeniden gözden geçirilmesi isteminin gerekçesi,

L) Sona eren kullanma hakkının ilişkin bulunduğu arazideki sabit tesisler ve binaların Genel Müdürlükçe satın alınabilmesi için,

1. Satılacak malların tanımı ve niteliği,
2. Petrol hakkı sahiplerinin defterlerine göre tesisat ve mal bedellerinin amorti edilen bölümü,
3. Genel Müdürlükçe belirlenen fiyattan daha yüksek bir fiyat istenmesi halinde bunun nedeni,

M) Tasfiyehane ve boru hatlarına eklenti yapılması için,

1. Tasfiyehaneye eklenecek ünitenin niteliği, yaklaşık kapasitesi ve sağlayacağı yarar ,
2. Boru hattının başlangıç ve bitim noktalarıyla ek ünitenin kapasitesi, amacı ve sağlayacağı yarar .

N) Taşıma tarifesinin belirlenmesi için,

1. Tasımanın yapılacağı araç,
2. Taşıma ücreti,
3. Şirketin unvanı, tarifenin yürürlüğe gireceği tarih, kullanılan simge ve işaretler , petrolün niteliği, fiziki özellikleri, taşınacak en az miktar , günde taşınacak en çok miktar , teslim ve varış yerleri, ödeme koşulları, tarafların yükümlülükleri, fire payı ve diğer koşulları bildiren ve Kanununun 84 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına göre hazırlanan tarife taslağı,

O) Bakanlar Kurulunca teminat karşılığında Kanununun 55 ve 58 inci maddelerine dayanılarak süre uzatılması istemlerinde, ruhsatname süresi için, sürenin bitiminden

en az altı ay , sondaj mükellefiyeti süresinin başlama tarihinden en az iki ay önce Genel Müdürlüğe yapılacak yazılı başvurularda sürenin uzatılmasını gerektiren nedenler (Süre uzatımı isteminin uygun görülmesi halinde gereken miktardaki teminatın, tebligatından sonraki 15 gün içerisinde yatırılması zorunludur .)

Arazinin tasvir ve tarifinin şekli

Madde 33- Müsaade almak için yapılacak başvurularda, müsaade istenen saha, bu sahanın kapsadığı bölgeler veya bunların açık bölümleri belirtilerek tarif edilir .Kanunun 7 nci maddesi gereğince Bakanın özel izniyle üzerinde petrol ameliyatı yapılacak arazinin sınırları uygun ölçekli harita üzerinde belirtilir ve yapılacak ameliyenin niteliği gösterilir .Devlet sınırlarına olan 5 kilometrelik uzaklık ve Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yazılı yerlere olan 60 metrelik uzaklık yatay olarak ölçülür. Boru hattı döşemek için yapılacak başvurularda, hattın başlangıç, bitiş ve dirsek noktalarının koordinatları, kuzeye göre yönleri ve yatay uzaklıkları belirtilerek nirengiye bağlanır .Dirsek noktaları arasındaki yatay açı belirtilerek güzergahı, ekseninden itibaren iki yanda istenen genişlik ve pompa istasyonlarıyla tankların ve yükleme istasyonlarının yerleştirileceği alanlar uygun ölçekli haritalar üzerinde işaretlenir , anlatılır ve tanımlanır.Yukarıdaki fıkralar dışında kalan, arama ve işletme ruhsatnamelerine, kullanma haklarına, Kanunun 89 ve 90 inci maddeleri gereğince arama ve işletme sahalarında yapılacak terk ve ilavelere, Kanunun 87 nci maddesi gereğince yapılacak kamulaştırma, müzayede yoluyla işletme hakkı alınması önerilerine, işletme ruhsatnamelerinin birleştirilmesine ilişkin başvurularda arazi, il ve ilçe bildirilmek ve kolaylıkla tanınmasına yarayacak ayrıntılı sınırlar gösterilmek, ruhsatın köşe noktalarının koordinatları belirtilmek suretiyle anlatılır ve tanımlanır.

Röper noktalarına bağlantı

Madde 34-

- A) Arama ve işletme sahaları veya birleştirilmiş petrolü arazinin tercihen karşılıklı iki veya daha çok köşeleri,
- B) Müsaade dışındaki diğer haklara konu olan arazinin en az bir köşesi,
- C) Boru hattı eksenini üzerinde aralarındaki uzaklık 20 kilometreyi geçmeyen ölçü istasyonları,

Kuzeye göre yönleri ve uzaklıkları bildirilerek bir nirengiye bağlanır. 20 kilometre uzaklık içinde koordinatları bilinen nirengi yoksa sabit ve belirli bir röper noktası bağlantıya esas alınır .

Yüzölçümü birimi

Madde 35- Müsaadeye ilişkin olanlar dışındaki bütün saha ve arazi parçalarının yüzölçümü hektar olarak bildirilir.

Haritaların niteliği ve ölçeği

Madde 36-

A) Müsaade istemine sahanın krokisi eklenir. Krokide saha sınırları kuzey-güney ve doğu-batı yönlerinde belirlenir. Bakanın özel izniyle Kanunun 7 nci maddesi kapsamındaki yerlerde yapılacak istikisafılar için ülkenin kara ve deniz hudutları saha sınırları olarak alınabilir.

B) Müsaade talebi dışında Bakanın özel izninin alınması için yapılacak başvurulara, arazinin kolaylıkla tanınmasına yarayacak yeterlilikte ve ölçüde bir kroki eklenir.

C) 1. Arama ve işletme sahaları sınır çizgilerinden her birinin uzunluğu yazılmak ve Tüzüğün 33 üncü maddesinde bildirilen köseler röperi bağlı olarak gösterilmek suretiyle arama ve işletme sınırları derece veya grad başlarından çizilerek 1 : 25.000 ölçekli topografik haritaya islenir. Arama ve işletme sınır çizgileri bunun dışında çizilecekse en küçük bes saniyelik uzunluktan çizilir. Müsteri kenarlar olduğu gibi alınır .

2. Birden çok arama ruhsatnamesi almak amacıyla bir şahıs tarafından aynı zamanda veya sonradan yapılacak başvurularda, sahalar aynı paftalar üzerine düşüyorsa, bütün arama sahaları için bir harita verilir.

3. Arama başvurularında, 1:25.000 ölçekli haritalar kullanılır. Başvuranın arama ruhsatı istediği kısmın haritası kendi arşivinde yoksa, bu , maddenin G bendine göre işlem yapılır .

4. Denizde yapılacak arama ve işletmeler için ruhsat alınması başvurularında, 1:250.000 ölçekli haritalar kullanılır. Sınır çizgilerinin uzunluğu ile karşılıklı iki kösenin coğrafi değerleri paftalara islenir , tasvir ve tarifte bu değerler belirtilir.

D) Boru hattı tesisi istemine,

1-1:250.000 ölçekli güzergah planıyla aynı ölçekte boyuna kesit,

2- Pompa istasyonları, tank tesisleri ve diğer tesislerin yerlerini gösteren uygun ölçekli ayrı planlar ,

3- Demiryolları, karayolları, nehirler ve kanallarla boru hattının kavsak ve geçitlerine, uygun ölçekli plan ve kesitler eklenir .

E) Tasfiyehane ve diğer belge sahalarıyla diğer haklara ilişkin veya ,bunlarla ilgili başvurulara 1:2000 ile 1:10.000 arasındaki ölçeklerde yapılacak planlar ve arazinin tasvir ve tarifleriyle ilgili bilgiler eklenir.

F) Arama ve işletme sahalarından terk ve bu sahalarla ilave edilecek arazi parçalarıyla oluşacak yeni sahalar için yapılacak başvurularda kullanılacak haritaların niteliği ve

ölçeğiyle sınır çizgilerinin gösterilmesinde, yukarıdaki C fıkrası hükmüyle Tüzüğün 38 ve 40 inci maddeleri uygulanır. Kismen terk ve ilavelerde en boy oranı aranmaz. Ancak, ilaveden sonraki son durum ve terkten sonra belli sürede yeni ilave yapılmayacaksa, terkten sonraki son durum hakkında Tüzüğün 40 inci maddesine göre işlem yapılır .

G) Petrol hakkı sahibi olmayan şirketlerin yapacakları başvurulara eklenecek 1:250.000 ölçekli haritalar yerine, Genel Müdürlüğün teknik arşivindeki 1:250.000 ölçekli haritalardan yararlanılarak çizilen 1:250.000 ölçekli krokiler eklenebilir. Ancak, petrol hakkı sahibi olduktan sonra ve 1:25.000 ölçekli haritalar kendisine verildikten sonra 30 gün içinde tasvir ve tarifler 1 :25.000 ölçekli haritalara geçirilerek Genel Müdürlüğe verilir .

Krokilerin ölçeği

Madde 37 -Tüzüğün 36 nci maddesi gereğince verilecek krokiler 1:250.000 ölçekli, diğer krokiler uygun ölçekli olarak Genel Müdürlüğe verilir .

İKİNCİ BÖLÜM

Sahaların Komsulugu, Biçimi ve Sınır Noktalarının Isaretlenmesi

Sınırlar

Madde 38- Arama veya işletme sahaları, kuzey-güney ve doğu-batı yönlerinde doğru çizgilerle çevrilir. Ülkenin kara ve deniz sınırlarıyla nehir veya göl gibi doğal sınırlar , Kanununun 7 nci maddesindeki sınırlamalar göz önünde tutularak kuzey-güney ve doğu-batı yönlerindeki sonsuz küçük doğru çizgilerden oluşmuş varsayılan saha sınırlarıyla belirlenir. Bir arama sahasından doğan işletme sahası şeklinin arama sahasının sekline uygunluğu aranmaz.

Diğer sahalarla komsuluk

Madde 39- Aynı petrol hakkı sahibine veya baskalarına ait olan arama, işletme veya belge sahalarının birbirine bitişik olmaları zorunlu değildir.

Sahaların bütünlüğü

Madde 40- Arama ve işletme sahaları amaca uygun büyüklükte ve toplu olacak ve boyu eninin arama sahasında yedi, işletme sahasında on katından çok olmayacaktır. Sahaların boyu, en uzak iki kösesi arasındaki doğru çizgidir; eni ruhsatname

sahasinin yüzölçümünün boyuna bölünmesinden elde edilen sayıdır.

Birden çok petrolü araziyi kapsayan sahalarda

Madde 41- Arayıcı, bir arama sahasında birden çok petrolü arazi keşfetmişse, bunlardan birkaçını seçerek bir işletme sahası oluşturur. Bu işletme sahası, Tüzüğün 40 inci maddesi hükmüne tabi değildir . Ancak, seçilen her petrolü arazi 40 inci madde hükmüne tabi olup bunların toplam yüzölçümleri arama sahasının yarısını aşamaz.

Sinir noktası işaretleri

Madde 42- İşletme sahasının sınır işaret noktaları, kenarı 10 santimetre olan kare veya yarı çapı 10 santimetre olan daire kesitli dikey taş, beton veya ahşap direk ya da madeni borularla belli edilir .Bunların bir metrelik bölümü toprak üstünde kalacak biçimde sağlam temeller üzerine yerleştirilir , beyaza boyanır üzerlerine veya bunlara siki şekilde bağlanmış levhalara hak sıra numaraları siyah renkte yazılır. İşaret noktaları, 7.5 kilometreyi aşmayan aralıklarla sınır çizgileri üzerine, sınır köşelerine, Devlet yollarının sınır çizgilerini kestigi yerlere ve diğer komşu saha sınırının birleştiği nokta üzerine dikilir. İşaret noktaları, arazi yüzeyinin kullanılmasına engel olmayacak ve az yer kaplayacak biçimde yerleştirilir. Petrol hakkı sahibi, sahanın işaretlenmesinden sonraki 30 gün içinde bu işaret noktalarının yerlerini, aralıklarını, nitelikleri ve civardaki doğal veya yapay röper noktalarına olan durumunu belirleyen haritayı Genel Müdürlüğe verir. İşletme sahasının değişmesi halinde de yukarıdaki hükümler uygulanır.

Kuyuların işaretlenmesi

Madde 43- Açılmakta olan veya üretim yapılan her kuyu basına bir işaret konularak üzerine ruhsatnamenin sıra numarası, hak sahibinin adı ve kuyunun ismi ya da numarası yazılır. Bu işaret kuyu terk edilinceye kadar korunur. Bir kuyu terk edilirken, kuyunun ağız, sınır noktaları için kullanılan bir işaret noktasıyla belli edilir. İşaret noktasının üzerine siyah boyayla birinci fıkradaki bilgilere ek olarak terk tarihi yazılır .Arazi sahibi böyle bir işaret noktasının bulunmasını istemezse, kuyu ağız tarla sürme derinliğinden daha altta kalacak biçimde, 50 santimetre boyunda bir işaret kazığı çakılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Müsaade, Arama Ruhsatnamesi, Belge, Devir

Takyit İşlemleri ve İtirazlar

Müsaade süresinin uzatılması

Madde 44- Müsaade süresi, bitiminden en az 30 gün önce yazılı istek üzerine, Genel Müdürlükçe uygun görülecek bir süre için uzatılabilir .

Arama başvuruları

Madde 45- Bir arama sahasında, arama hakkı kesin olarak sona ermedikçe bu sahaya veya bir bölümüne yapılan başvurular geçerli sayılmaz ve başvuru evraki geri verilir. Arama ruhsatnamesi almak için yapılan bütün başvurular dört is günü gizli tutular , dört is gününden sonra ilan edilir .Bu süre içinde aynı sahaya veya bu sahanın herhangi bir bölümüne birden çok başvuru yapılmıssa, bunlar Kanunun 4 üncü ve 51 inci maddelerine göre sonuçlandırılır. .Ancak, 51 inci madde hükmünden faydalanabilmesi için, müsaade sahibinin iyi niyetle araştırma yaptığını belgeleriyle kanıtlaması gerekir. Dört is gününden sonra aynı sahaya veya bir bölümüne yapılan arama ruhsatnamesi başvuru değerlendirilmez ve bir yazıyla geri verilir. Kanunun 55 inci maddesinin 4 üncü ve 5 inci fıkraları dışındaki süre uzatmalarıyla birlikte bir arama ruhsatnamesinin süresi sekiz yılı geçemez. Bir bölgede aynı yıl içinde verilmiş arama sahalardan birinde kesif yapan arayıcı, kesfi izleyen bir yıl içinde bu sahalardan birinde daha ve kesiften sonraki 3 yıl içinde sahaların geri kalanlarında arama sondajlarına başlamak zorundadır .

Belge alma zorunluluğu

Madde 46- Tasfiye ve tasima ameliyeleri belge alınmadan yapılamaz.

Boru hattı tarifesinin verilmesi

Madde 47- A) Boru hattıyla veya diğer araçlarla kendisine, başka sahlara veya hem kendisine hem başka sahlara ait petrolün taşınmasını üstlenen taşıyıcı, tasimaya başlamadan önce, Tüzüğün 32 nci maddesinin (N) fıkrasına uygun biçimde düzenlendiği tarifinin onanması için Genel Müdürlüğe başvurur .

B) Genel Müdürlük bu tarifinin bir örneğini petrolünün taşınmasını isteyebilecek sahlara gönderebilir ve bunları Genel Müdürlükte is saatleri içerisinde incelemeye açık bulundurur .

C) Başlangıç ve bitiş noktalarındaki işlemlere ilişkin tarife, tasimanın diğer aşamalarına ilişkin tarifeden ayrı olabilir.

D) Genel Müdürlük onanmak üzere verilen tarifeyi aldığı tarihten itibaren en çok 60 gün içinde kabul veya reddeder. Onamanın daha kısa sürede yapılması yolundaki taşıyıcı isteklerini de göz önünde bulundurur.

E) Bir tarifinin değiştirilmesi veya belli bir dönemden başlayarak tarife ücretlerinin artırılması istenirse, Genel Müdürlük önerilen yeni hükümleri .ve ücret değişikliklerini dönem başını kapsayacak biçimde geriden geçerli olarak uygular.

Tasimaya baslama

Madde 48- Genel Müdürlük tarifeyi onamadan önce, tasimaya izin verebilecegi gibi, tarifede anilmayan bir baska sahsin petrolünün tasinmasina da emir verebilir .Onamaya kadar önerilen tarife uygulanir. Tasiyici, Genel Müdürlüğe tarifeyi verir vermez kendi petrolünü tasimaya baslayabilir .

Ruhsatnamelerin ve belgelerin devri

Madde 49-

A) Arama ruhsatnameleri, isletme ruhsatnameleri ve belgeler , Kanunun 36 nci maddesi gereginde tasinmazlar üzerinde yapilabilecek sözleşmelere ve petrol haklarinin kullanilmasini gerektiren haklarin tesisine konu olabilir ve hisseler bölünebilir .Arama ruhsatnamesinden dogan istihsal hakki, isletme ruhsatnamesinden dogan arama hakki, bu haklarin arama ve isletme sahasinin herhangi bir parçasıyla ilgili bulunanlar , belge konusu olabilecek ameliyelerden herhangi birini yapma hakki, bunlarla ilgili olmak kaydiyla petrol satin alma ve satma haklari da, dogrudan dogruya tüketiciye perakende olarak satma disinda, ayni tasarruflara konu olabilir ve hisseler bölünebilir .

B) (A) fikrasinda sayilan petrol haklarina birden çok tüzel kisi sahipse veyahut bu petrol haklarindan birinin kullanilmasini gerektiren bir hakkin ayri bir sahibi varsa, bunlardan birinin, Kanunun 9, 10, 56, 57 , 58, 59, 66, 67 , 68, 69, 77 , 78, 79, 85 inci maddelerine ve asagidaki (D) fikrasi hükümlerine aykiri davranisi halinde, aykirligin Kanundan dogan sonuç ve yaptirimlari yukarida anilan haklarin sahiplerine aralarindaki anlasmalara ve uymakta kusurlu olup olmadiklarina bakilmaksizin uygulanir. Yukaridaki firka disinda, Kanundan ve Tüzükten dogan borç ve yükümlülüklerin yerine getirilmemesinden dogacak sonuç ve yaptirimlar, petrol hakki sahiplerine hisseleri ve petrol haklari üzerinde hak sahibi olanlara bu haklarinin kapsami oraninda yansir .

C) Bir bölgede bir sahsin sahip olabilecegi ruhsatnamelerin sayisi ve sahalarin hektar olarak yüzölçümü Kanunun 53/3, 61/3, 74, 75 ve 90 inci maddelerinin öngördüğü tahditler, ilgili sahsin dogrudan dogruya veya dolayisiyla sahip oldugu petrol haklarindaki safi hisseleri toplanarak hesaplanir. Böylece bulunan ruhsatname sayisi ve hektar olarak yüzölçümü, Kanunda yazili sinirlar içinde kaliyorsa, herhangi bir satis, devir , hisse ve hak tesisi veya takyidin kabul ve tesciline engel olmaz. Ancak, bu durum tek basina sahip olunan ruhsatlardaki sondaj yapma yükümlülüğünü ve hissedarlikla bir bölgede 8'den (Türkiye Petrolleri 12 den) çok arama sahasıyla ilgilenilmis bulunulmasi halinde her 8 saha için bir arama sondaji yapma ve arta kalan sahalar için de ayrica bir arama sondaji yapma yükümlülüğünü ortadan

kaldirmaz.

D) Arama ruhsatnamesine, isletme ruhsatnamesine, belgeye ayni ruhsatname veya belgeden dogan petrol haklarindan birine, bu haklar üzerinde tesis edilen bir hakka, birden çok sahsin sahip olabilmesi için bunlarin ayni sahsi mümessil göstermeleri ve bu mümessile vermiş olduklari yetkileri belirleyen vekaletnameyi tevdi etmeleri gerekir. Bu durum sonradan herhangi bir nedenden dolayı bozulursa, Genel Müdürlük, ruhsatname veya belgeden dogan petrol haklarinin sahipleri ve hissedarlari veya petrol haklari üzerindeki hakka sahip olanlar hakkında (B) fikrasi hükmünü uygular. Mümessil olarak atanan tek sahis, Kanun ve Tüzüğe uygun olarak ve .temsil edilenlerin oybirliğiyle ve Genel Müdürlüğe yazili olarak bildirilmek suretiyle degistirilebilir. Mümessile, Genel Müdürlük ve idare mercileri, Türkiye'deki diger petrol hakki ve arazi sahipleri tarafından Kanununun 40 inci maddesi ve Tüzük hükümlerine uygun olarak yapılan tebligat, petrol hakki sahiplerine ve diger temsil edilenlere yapilmis sayilir.

E) Arama ve isletme ruhsatnameleriyle belgelerin ve bunlar üzerindeki hak ve takyitlerin ve bunlarin hisselerinin devredilebilmeleri satis, ipotek ve benzerlerinin tasinmazlar üzerinde yapilabilecek sözleşmelere konu olabilmeleri için, bu hususun önceden Genel Müdürlükçe kabul ve tescil edilmesi gerekir. Haciz ve ihtiyati tedbirler bu hükmün disindedir.

F) Kanununun 70, 71 ve 73 üncü maddeleri gereginde ameliyelerini birlestiren petrol hakki sahipleri, bu hükümlere göre mali ve diger yükümlülüklerden tek baslarına sorumlu olurlar .

Genel Müdürlüğün takdiri

Madde 50- Genel Müdürlük, petrol hakkinin gerektirdigi sorumluluk ve yükümlülükleri yerine getirmede, Kanununun 4 üncü maddesi hükümlerini göz önünde tutarak mali ve teknik güç, yetenek ve iyi niyetine kanaat getirmediği sahislar adına yapilmak istenilen bir hakkin devrine veya takyidinde iliskin islemlerin yapılması istemini reddedebilir.

Itirazın usulü

Madde 51- Genel Müdürlüğün Kanunun uygulanmasıyla ilgili olan ve basvuranin veya petrol hakki sahibinin istemini veyahut müsaade, arama ruhsatnamesi, isletme ruhsatnamesi ve belgeden dogan haklarini etkileyen kararlarına karsi, basvuran veya petrol hakki sahibi, kararın tebliği tarihinden baslayarak 20 gün içinde Bakana itiraz edebilir .

Bu itirazda,

A) Itiraz edenin kimligi ve olayla ilgisi,

B) Itirazın ilgili bulunduğu basvuru veya hakkın niteligi ve Genel Müdürlükçe

verilmiş hak sıra numarası,

C) İtiraza konu kararın özet olarak açıklanması,

D) İtiraz konusu kararın itiraz sahibini nasıl ve ne derecede zarara sokacağı,

E) İtiraza sebep olan kararın düzeltilmesini veya bozulmasını gerektiren maddi ve hukuki nedenler bildirilir .

Yukarıda yazılı bilgileri içermeyen itiraz geçerli sayılmaz. Ancak, hata ve noksanların düzeltilmesine ve tamamlanmasına izin verilir .

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Artırma Yoluyla İşletme Ruhsatnamesi Verilmesi

İlan

Madde 52- Bir işletme sahasının artırmaya çıkarıldığı, tekliflerin kabul edileceği son günden en az 90 gün önce Genel Müdürlükçe Resmi Gazetede, Ankara ve İstanbul'da yayımlanan günlük birer gazetede ve gerekli görülmesi halinde yurt dışında bir gazetede ilan edilir .

İlanda bulunacak bilgiler

Madde 53-İlanda, teklif mektubunun verilebileceği son gün, saat, yer , teminat oranı, sahaya verilen işaret, sahanın tarif ve tasviri, haritası, jeolojik ve diğer bilgilerle sarnamenin Genel Müdürlükçe görülebileceği ve bunların kopyalarının çıkarılabileceği, postadaki gecikme ve kayıplardan Genel Müdürlüğün sorumlu olmayacağı, artırma kurulunun ihaleyi yapıp yapmamakta serbest olacağına ilişkin bilgiler bulunur .

Teklif mektubu

Madde 54- Artırma kapalı zarf usulüyle yapılır. Teklif mektubu zarf içine konur , zarf mühürlenir, üzerine teklif verenin adı ve adresi yazılır. Teklif mektubuna, işletme sahasına Genel Müdürlükçe verilen işaret, sarnamenin kabul edildiğini bildiren bir beyan, Devlete tanınabilecek yarar yazılır ve Tüzüğün 29 uncu maddesinin 2, 5, 6, 7 , 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 18 inci fıkralarıyla, gerektiğinde 31 inci maddesindeki bilgiler vererek sarnamede belirtilen teminat makbuzu eklenir. Teklif mektupları Genel Müdürlüğe elden verilebileceği gibi ikinci bir zarfa konulduktan sonra iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir.

İkinci teklif

Madde 55- Teklif sahibi, teklif mektuplarının verilebileceği son saate kadar önceki teklifinden daha uygun bir teklif verebilir .Ancak, önceki teminatı ikinci teklife göre alınması gereken teminat miktarına tamamlar. Teklif verme süresinin bitiminden

sonra yapılacak işlemler

Madde 56- Gelis siralarina göre numaralandirilan teklif mektuplari makbuz karsiliginda artirma kurulu baskanina verilir .Ilan edilen süreden sonra gelen teklifler bir tutanakla belirlenir .

Teklif mektuplarının açılması

Madde 57- Teklif mektuplarının açılması için belirlenen gün ve saatte, zarflar açılmadan önce, gelis tutanaklari okunarak artirma kurul üyelerince imza edilir ve zarflar numara sirasiyla açılarak içeriği incelenir.

Teklif mektupları açıldıktan sonra yapılacak işlemler

Madde 58- Artirma kurulu, teklifin mevzuata uygunlugunu, isteklinin önceki çalışmalarında mevzuata uyup uymadigini, deneyimini, mali gücünü, basvuru sirasini, saglanacak ekonomik yarari göz önünde tutarak, teklifleri degerlendirir. Sonuçlari tutanaga yazar, tekliflerle birlikte Genel Müdüre verir .Genel Müdür , gerekli incelemeyi yaptıktan sonra kararini Bakana bildirir. Genel Müdürün karari, Bakanca milli menfaatler yönünden uygun görülürse, teklif mektubu sahibine Tüzügün 68 inci maddesinde öngörülen teminati belirlenen süre içinde yatirmasi bildirilir. .Artirmaya girmek için yatirilan teminat, ruhsatname teminatından mahsup edilir ve isletme ruhsatnamesi verilir .

Isletme sahalarının toplam yüzölçümü

Madde 59- Artirma yoluyla isletme ruhsati alacak sahsin sahip olacagi sahayla daha önce sahip oldugu isletme sahalarının yüzölçümü toplami bir bölgede 150 bin hektari asarsa, sahis, ruhsatname verileceginin teblig tarihinden sonraki 7 gün içinde, 150.000 hektari asan kısmi terk ettigini Genel Müdürlüğe bildirir Bildirmezse, Genel Müdür , asan kısmın sınırlarini belirleyerek bu sahanın terkinin kendisine bildirir. Terkine karar verilen sahaya iliskin teminat geri verilir.

Artirma kurulu

Madde 60- Artirma kurulu Genel Müdür yardımcilarından birinin başkanligında genel müdür yardımcilari, Hukuk Müsaviri ve Bütçe Dairesi Başkanından oluşur, Kurul kararlari çoğunlukla alinir. Azinlikta kalanlar nedenlerini kararın altına yazarak imzalar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Petrol Hakkı Sahiplerinin Yükümlülükleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Ihbar Yükümlülüğü, Raporlar ve Örnekler

Ihbari zorunlu durumlar

Madde 61- Petrol hakkı sahipleri;

- A) Ameliyeyi tehlikeyi sokan veya engelleyen olayları hemen,
- B) Kuyu programını ise başlamadan en az 15 gün önce, sondaj kararını en az 7 gün önce,
- C) Belge veya işletme ruhsatnamesine dayalı diğer ameliyeleri en az 7 gün önce,
- D) Bir petrolü arazi keşfini veya önceden keşfedilmiş bir petrolü arazide yeni bir hazne keşfini en hızlı ulaşım aracıyla en kısa zamanda,
- E) Kanuna göre yükümlülüklerinin sona ermesine ilişkin bilgileri zaman geçirmeden,
- F) Hakkın gereklerinin Kanunun veya Tüzüğün hükümlerinin zamanında yerine getirilmediği durumlarda gecikme nedenleri ve gecikmenin ne kadar daha süreceğini derhal Genel Müdürlüğe bildirirler .Ihbar , özelliğine göre en uygun araçla yapılır .Yazılı olmayan ihbarlar , 24 saat içinde yazıyla doğrulanır.

Ameliyelerin müteahhide yaptırılması

Madde 62- Ameliyelerden birini müteahhide yaptırmak isteyen petrol hakkı sahibi,

- A) Müteahhidin kimliğine ve ise başlayacağı tarihe ilişkin belgeyi,
- B) Müteahhitle yaptığı sözleşmenin aslini veya noterce onanmış örneğini, yabancı dilde olan sözleşmelerde aslini ve aslına uygunluğunu beyan ettiği Türkçe çevirisini,
- C) Müteahhidin Kanun ve tüzük hükümlerine uymamasından doğacak sorumluluğu kabul ettiğine ilişkin taahhütnameyi,
- D) Müteahhidin işlemleri doğrudan veya dolaylı olarak etki edebilecek şekilde ve genişlikte mali ilgileri veya menfaatleri bulunan devletler veya devlet için veya onun namına hareket eden kişilerin olmadığını gösteren ve noter veya yetkili mercilerce onaylı belgeyi Genel Müdürlüğe verir. Sözleşmenin sona ereceği ve işin biteceği tarih 15 gün önceden Genel Müdürlüğe bildirilir. Ameliyelerden birini Türk uyruklu müteahhide yaptırmak isteyen petrol hakkı sahibinden (D) fıkrasındaki belgeler istenmez.

Raporlar

Madde 63- Petrol hakkı sahipleri aşağıda yazılı raporların ikiser adedini Genel Müdürlüğe verirler;

- A) Araştırıcı veya arayıcı tarafından yapılan jeolojik istikşaf ve aramalara ilişkin aylık ve yıllık raporlar ,
- B) Bu maddenin (D) ve (E) fıkraları gereğince işletmecinin vereceği aylık ve yıllık rapordaki bilgileri içeren ve keşfi izleyen uzatma süresi içinde arayıcı tarafından

verilecek aylık ve yıllık raporlar ,

C) İşletme ruhsatnamesi alınması yoluyla olmayıp da terk veya sürenin bitimi dolayısıyla sona eren arama ruhsatnamesinin ilgili olduğu saha üzerinde veya bu sahaya faydalı olmak üzere sahanın dışında yapılan istiksaflarla arama sahaları içinde yapılan bütün arama ameliyesinin niteliğini, yerini , kapsamını ve aramaların sonuçlarını gösteren, arayıcı tarafından terk ve sürenin bitiminde verilecek nihai rapor,

D) İşletme sahasından üretilen, aylık dönemin başında ve sonunda saha içinde veya civarında bulunan yer üstü veya yer altı depolarında saklanan, kendi sahaları içindeki ameliyede kullanılan çabuk, verimli ve sonuçta daha çok üretim amacıyla petrol haznesine basınçlı veya basınçsız gönderilen, bu haznedeki geri çekilen, birim başına satış fiyatı belgelendirilerek satılan, kaybolan, muhasebe kayıtlarına geçirilmeyen ham petrolle uçan gaz miktarına, üretilen bütün ham petrol, gaz ve su örneklerinin analizlerine ilişkin bilgiler bulunan aylık rapor ,

E) Verimli her kuyunun yıl başında ve sonunda kapalı kuyu ağız basıncıyla kuyu dibindeki basıncı, yıl sonunda gaz-ham petrol ve ham petrol-su oranları, her gaz kuyusunun yıl sonunda gösterdiği veya gazla birlikte üretime karışan su miktarıyla bu suyun kuyunun durumuna etkisi, yıl içinde yapılan akis, geri basınç ve diğer deneylerin sonuçları, yıl içinde kurulmuş sürekli ve geçici tesisatın niteliğine ilişkin yıllık rapor ,

F) Arama ve işletme sahalarının terk edilen kısmı için, terkten önce burada yapılan arama ve inkişafın niteliğini, yerin kapsamını, sonuçlarını bildiren kısmi terk raporu (Arayıcı, terk ettiği kısmın Kanununun 90. maddesi gereğince, arama ruhsatnamesine sahip bulunduğu bitişik diğer bir sahaya eklenmesini isterse, bu husustaki isteğini terki izleyen 4 gün içinde Genel Müdürlüğe bildirir ve bu istek kabul olunursa, kısmi terk raporu vermeyebilir .Bu istek reddedilirse, ret kararının kendisine tebliğ tarihinden başlayarak 30 gün içinde kısmi terk raporunu verir.),

G) Verimli olsun olmasın, petrol arama amacıyla açılan kuyuların son derinliğini ve karot alma, muhafaza borusu koyma ve çimentolama kayıtlarını, benzeri sondajcı kayıtlarını, delme süresini, elde edilen jeolojik, elektriksel, radyoaktif ve benzeri logların seffaflarını ve kopyalarını, kuyu ağız ve kuyu dibindeki basınçları dahil kuyu deney sonuçlarını, yapılan bütün karot analizlerini, kuyu verimliyse kuyu bitirme kayıtlarını kuyu terkedilmisse tapalama ve terk etme kayıtlarını, geçilen tabakaların stratigrafik belirlemelerini, kuyudan elde edilen ham petrol, gaz veya suyun analiz sonuçlarını bildiren ve kuyu bitirildikten sonra 60 gün içinde verilmesi gereken kuyu bitirme raporu, .

H) Kuyu bitirme raporuna girmesi gerektiği halde incelenmeleri veya hazırlanmaları geciken logları ve kuyu bitirme raporunun verildiği tarihte henüz tamamlanmamış tapalama ve bitirme ameliyelerine ilişkin bilgileri içeren ve bu ameliyelerin tamamlanmasından sonraki 15 gün içinde verilmesi gereken ek rapor ,

I) Yapılması düşünülen belge konusu bir ameliyeye ilişkin olarak hazırlanan proje veya proje değişikliklerin onanması isteğiyle yapılacak başvurularda yer alması gereken Tüzüğün 30. maddesinin D, E, F ve G fıkрасında yazılı bilgiler , proje ve

projenin yazili açıklamasıyla belge alma başvurusu sırasında verilmesi zorunlu bütün bilgileri içeren ve yapıya başlamadan önce verilecek rapor ,

J) Belge konusuna giren herhangi bir proje uygulamasının tamamlanmasından sonra 30 gün içinde verilmesi gereken inşaatın bittigine ilişkin rapor ,

K) Belge konusu tesisatta ameliyeye tabi tutulan petrolün günlük en çok, günlük ortalama, yıllık toplam miktarını, petrol için ödenen ve ürünlerin satışından alınan paraların ayrıntılarını, fiyat ortalamasını bildiren ve 30 gün içinde verilmesi gereken yıllık rapor ,

L) Her takvim yılında Türkiye'de çalıştırılan yabancı personelden o yıl içinde her birinin çalıştığı süreyi, hangi görevde çalıştırıldığını, çalışma izninin tarih ve numarasını, Kanununun 120 nci maddesi gereğince eğitim veya staja gönderilen Türk personelden her birinin hangi tarihte nereye ne kadar süreyle gönderildiğini, devam ettiği kurumu, inceleme konusu ameliyeyi, gördüğü eğitim veya stajın niteliğiyle yapılan harcamaları bildiren yıllık rapor ,

M) Petrol siciline kayıtlı tesislerde yapılması öngörülen değişikliğe girilmeden önce verilmesi gereken rapor . Aylık raporlar , ilişkin bulunduğu ayın bitiminden sonraki 15 gün içinde verilir. Yukarıda sözü edilen raporlar , raporu veren tüzel kişi adına imzaya ve tasarrufa yetkili kişi tarafından imzalanır .

Örnekler

Madde 64- Bütün petrol örnekleri, sondaj kirintileri, karotlar veya bunların boyuna ortadan kesilmiş parçaları, jeofizik ve benzeri metotlara ilişkin bant, diğer veriler teftiş ve muayeneye hazır bulundurulmak üzere Türkiye'de korunur. Ancak, Genel Müdürlük bunların analiz ve incelenmeleri için yurt dışına geçici olarak gönderilmesine, analiz ve inceleme raporlarının bir örneğinin verilmesi koşuluyla izin verebilir. Saklanan ve korunan örnekler, kirintiler , karotlar, kuyu numaralarıyla derinliklerinin ve gerekli diğer bilgilerin yazılı olduğu etiketler yapıştırılarak işaretlenir .

İKİNCİ BÖLÜM

Yabancı Uyruklu Personel Çalıştırılması ve Türk Uyrukluların Yetistirilmesi

Yabancı uyruklu personel getirilmesi

Madde 65- Petrol hakkı sahibinin, petrol ameliyatında çalıştırmak istediği yabancı uyruklu personelin Türkiye'ye getirilmesinde, ilgili kuruluşlarla birlikte hazırlanan protokol esasları uygulanır .

Eğitim ve staj yaptırma yükümlülüğü

Madde 66- İşletmeci veya belge hakkı sahibi doğrudan veya müteahhidi eliyle Türkiye'de bir önceki takvim yılı içinde çalıştırdığı yabancı personel sayısının % 25'i

oranında Türk yurttaşına, harcamalarını üstlenerek eğitim ve staj yaptırır. Yurt içi veya yurt dışında staj veya eğitim yapılacak yerler, süreleri ve elemanların seçimi petrol hakkı sahibi ve Genel Müdürlükçe birlikte belirlenir. Bir yıl içinde çalışan yabancı personel sayısı ile bunların çalıştıkları aylar çarpılarak 12 ye bölünür. Bulunan sayı o yıl içinde çalışan yabancı personel sayısını verir. Bu hesaplamada iki aydan az çalışan yabancı personel dikkate alınmaz. Bir yıl içinde çalışan yabancı personele oranla yurt dışına gönderilecek Türk vatandaşlarının sayısı azaltılarak görecekları eğitim ve staj süresi aynı oranda uzatılabilir.

Stajyer ve öğrencilerin geri çağrılmaları

Madde 67- Yabancı ülkelerdeki çalışmaları Genel Müdürlük veya petrol hakkı sahibince yeterli bulunmayan öğrenci ve stajyerler, petrol hakkı sahibinin gerekçeli önerisi ve Genel Müdürlüğün onayıyla geri çağrılır. Petrol hakkı sahibinin geri kalan yükümlülüğünün yerine getirilme usul ve esasları, Genel Müdürlükle hak sahibi arasında ayrıca kararlaştırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teminat

Teminat ve miktarları

Madde 68- Basvuru sahibi ameliye sırasında ortaya çıkabilecek zarar ve ziyani ve Kanuna göre ödemek zorunda kalabileceği tutarlara karşılık olmak üzere Genel Müdürlükçe saptanacak teminati ödemek zorundadır. Teminat, istenilen hak ve bu hak dolayısıyla doğabilecek sorumlulukla orantili olacaktır. Bu teminat; Müsaadelerde, araştırma sahisi veya bunların ilişkin bulunduğu sahaya bakılmaksızın bir veya birden çok müsaade için dört milyon liradan, Arama ruhsatnamelerinde, hektar başına 40 liradan veya ruhsatname sayısına bakılmaksızın ruhsatname sahibinden 25 milyon liradan, İşletme ruhsatnamelerinde, hektar başına 80 liradan veya ruhsatname sayısına bakılmaksızın ruhsatname sahibinden 40 milyon liradan, çok olmamak üzere, Belgelerde, tesisatın öneri veya istekte söz konusu edilen veya Genel Müdürlükçe uygun bulunan yaklaşık maliyeti üzerinden,

1. Ham petrol veya petrol ürünleri boru hatları ve depo tesisleri için binde beş (% 05) oranında,
2. Gaz hattı ve depo tesisleri için yüzde bir (% 1) oranında,
3. Tasfiyhanelerde proses üniteleri tesisatı için yüzde bir (% 1) oranında,
4. Belge konusu olan diğer tesisat için binde beş (% 05) oranında, alınır.

Müsaade, arama ve işletme ruhsatnamesi ve belge olarak çeşitli ameliyeler yapan bir şahıs, bu hakların tamamını kapsamak üzere ve yukarıdaki fıkralarda öngörülen

hususlari saglamak amaciyla 60 milyon liralik tek bir teminat verebilir .Bu durumda petrol hakki sahibi, sonradan edinecegi haklar için ayrica bir teminat vermekle yükümlü tutulamaz. Kamu kurulusu olan petrol hakki sahiplerinden, yukaridaki bentlerde belirtilen teminatın dörtte biri (1/4) alinir. Herhangi bir ameliyenin doguracagi hasar veya bu ameliyeden dolayi Devlete karsi yerine getirilecek mali yükümlülüklerin tahmin edilenden çok oldugu anlasilrsa, Bakanin onayıyla ceza niteligi tasimamak ve asiri tutarlara ulasmamak üzere hak sahibinden daha önce vermis oldugu teminatın artirilmesi istenebilir.

Hasarin teminattan karsilanmasi

Madde 69- Kisilere veya bunların mallarına zarar verilmesi halinde bu zararın Genel Müdürlük emrindeki teminattan karsilanabilmesi için mahkemeden karar alınması gerekir.

Teminatın sekli ve verilme zamanı

Madde 70-

A) Genel Müdürlükçe uygun görülen ve asagıda yazili olanlardan biri teminat olarak kabul edilir :

1. Nakit,
2. Hükümetçe kabul edilen bankalar tarafından verilecek teminat mektuplari,
3. Hazine tahvilleri veya Hazinesinin kefaletiyle çıkarılan diger tahviller,
4. Istendiginde kolaylıkla paraya çevrilebilen diger kıymetler ,

B) Teminatın degistirilmesi veya kabul edilebilir oranda arttirilmesi yolunda yapılan tebligatin gereğini Bakanin 30 günden az olmamak üzere belirleyecegi süre içinde yerine getirmeyen petrol hakki sahibine 90 günlük bir süre daha verilir. Bu ek süre içinde de istek yerine getirilmezse sahip oldugu müsaade, arama ruhsatnamesi, isletme ruhsatnamesi ve belgenin hükümsüz kalacağı da teblig edilir.

C) Petrol hakkının düsmesi, feshi, terki, tamamen devri veya son bulması halinde teminatın % 10 u alikonularak arta kalani, bu durumların Resmi Gazetede ilanından sonra hak sahibine derhal verilir. Ameliyenin özelligine göre alikonulacak teminatın oranı Bakanin onayıyla Genel Müdürlükçe artirilip azaltılabilir. Alikonulan teminat, ilanin yapılmasından bir yıl sonra geri verilir. Petrol hakki sahibi, yaptığı çalışmalara ilişkin yeterli bilgi ve raporları Genel Müdürlüğe vermedikçe teminat geri verilmez. İlan tarihine kadar veya ilanı izleyen bir yıl içinde petrol hakki sahibi aleyhine, ameliye dolayisiyla yargi yerlerince verilen tazminat kararlarında yazili tutarlarla ödenmemis Devlet hakki ve hissesi karsiliklari geri verilecek teminattan indirilir .

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Devlet Hakkı

Tahakkuk dönemi

Madde 71- Devlet hakkı, arama veya işletme sahaları toplamı üzerinden vergilendirme dönemlerine göre tahakkuk ettirilir .

Devlet hakkının doğması ve sona ermesi

Madde 72- Devlet hakkı, arama veya işletme ruhsatnamelerinin alındığı tarihten, petrol hakkının herhangi bir nedenle sona erdiği veya terk edildiği tarihe kadar alınır .

Kısıtlı Devlet hakkı

Madde 73- Bir petrol hakkı sahibinin herhangi bir vergilendirme dönemi tam bir yılı doldurmazsa, arama veya işletme sahaları üzerinden alınacak Devlet hakkı, durdurulan gün sayısına göre hesaplanır . Arama veya işletme ruhsatnamesinin alındığı tarih, petrol hakkı sahibinin tabi olduğu vergilendirme döneminin başına rastlamazsa, arama veya işletme sahasının o döneme ilişkin Devlet hakkı, veya işletme ruhsatnamesinin alındığı tarihle vergilendirme döneminin sonu arasındaki gün sayısı üçyüzaltmışbese bölünerek bulunacak orana göre hesaplanır. Arama veya işletme ruhsatnamesinin terk edildiği veya herhangi bir nedenle sona erdiği tarih vergilendirme döneminin sonuna rastlamazsa, arama ve işletme sahasının o döneme ait Devlet hakkı, vergilendirme döneminin başıyla, ruhsatnamenin terk edildiği veya sona erdiği tarih arasındaki gün sayısı üçyüzaltmışbese bölünerek bulunacak orana göre hesaplanır.

Devlet haklarından yapılacak indirimler

Madde 74- Arayıcının kendi sahaları içinde veya bu sahanın petrol olanaklarını belirlemek amacıyla saha dışında yaptığı jeolojik istiksafın giderleri o dönemin Devlet hakkı toplamından indirilir. İndirilecek tutar Devlet hakkının % 50 sini geçemez.

Devlet hakkı beyannamesi

Madde 75- Petrol hakkı sahibi, vergilendirme dönemini izleyen iki ay içinde arama veya işletme hakkına sahip bulunduğu sahaları, bu sahalar üzerindeki arama veya işletme haklarının başlama ve sona erme tarihlerini, bu sahaların yüzölçümlerini, dönem içinde yapılan ve Tüzüğün 74 üncü maddesi gereğince indirilen giderler toplamını ve bunlarla ilgili diğer bilgileri içeren Devlet hakkı beyannamesini Genel Müdürlüğe verir .Bu beyannamenin biçimi, Maliye ve Gümrük Bakanlığıyla Genel Müdürlükçe birlikte belirlenir .Devlet hakkından yapılacak indirimler için,

incelemeye esas alınacak, fiilen yapılan arama giderlerinin ayrıntılarını gösteren onaylı bir liste beyannameye eklenir .

İkmalen Devlet hakkı tarihi

Madde 76- Beyan üzerine yapılan Devlet hakkı tahakkukundan sonra maddi delillere veya yasal ölçülere dayanılarak saptanan farklar üzerinden, Genel Müdürlükçe ikmalen Devlet hakkı tarihyatı yapılır .Bu tarihyatın tebliği üzerine ilgililer Bakana itiraz edebilirler , bu itiraz uyusmazlığa konu miktarın tahsilini durdurur.

Devlet hakkı tahakkuk fişi

Madde 77-

A) Devlet hakkı beyannamesinin Genel Müdürlüğe verilmesi üzerine, Devlet hakkı tahakkuk fişi düzenlenir .Bu fişin bir nüshası petrol hakkı sahibine veya beyannameyi onun adına Genel Müdürlüğe getirene verilir, böylece Devlet hakkı tarih ve tahakkuk ettirilir .Devlet hakkı tahakkuk fişinin petrol hakkı sahibine verilen nüshası aynı zamanda beyannamenin alındı belgesi yerine geçer.

B) Devlet hakkı tahakkuk fişinde aşağıda yazılı bilgiler bulunur:

1. Fiş sıra numarası,
2. Fişin düzenlendiği tarih,
3. Beyanname tarihi,
4. Beyannamenin ilgili olduğu vergilendirme dönemi,
5. Beyannamenin numarası,
6. Petrol hakkı sahibinin unvanı,
7. Petrol hakkı sahibinin adresi,
8. Tahakkuk eden Devlet hakkı,
9. İndirimler toplamı,
10. Ödenecek Devlet hakkı,
11. İtirazla ilgili hükümler,
12. Diğer bilgiler

G) Devlet hakkı tahakkuk fişinin alınmaması, beyannamede yazılı Devlet hakkının tahakkukuna engel olmaz. Devlet hakkı beyannamesinin postayla gönderilmesi veya Devlet hakkı tahakkuk fişinin elden alın- maması halinde, fişin petrol hakkı sahibine verilmesi gereken nüshası, petrol hakkı sahibinin Devlet hakkı beyannamesinde gösterdiği adrese gönderilir. Fişin Genel Müdürlükte kalan nüshasına posta alındı defterinin tarih ve numarası yazılır .

Devlet hakkının ödeme biçimi ve zamanı

Madde 78- Devlet hakkı iki aylık beyanname verme süresi içinde Genel Müdürlüğün bulunduğu yerde belirlenen veya aynı yerde petrol hakkı sahibinin bağlı olduğu vergi dairesine bir defada ödenir. Ödemeye ilişkin makbuzun bir örneği Genel Müdürlüğe verilir .

Devlet hakkının tahsili usulü

Madde 79- Devlet hakkının tahsilinde, Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır .

İtirazlar ve dava

Madde 80- Devlet haklarından doğan uyumsuzluklar nedeniyle itirazlar Bakana yapılır. Bakan itirazi haklı bulursa, yapılan işlemi düzelttirir. Bakan karar aleyhine Danistay'a başvurulabilir.

BESİNCİ BÖLÜM

Devlet Hissesi Üzerinden Devlet hissesi ödenecek petrol

Madde 81- Petrol hakkı sahibi tarafından üretilip depolanan petrolden sekizde bir oranında Devlet hissesi alınır. Hak sahibinin arama veya işletme sahasıyla ilgili olarak yaptığı arama, inkisaf ve üretim ameliyelerinde çok üretim amacıyla hazneye gönderilen, üretilen, ancak buharlaşma ile zorunlu olarak havaya bırakılan veya yakılan veyahut ekonomik anlamda satış olanagi bulunmayan petrolden Devlet hissesi alınmaz. Petrol hakkı sahibi,Devletin doğal kaynaklarının iyi niyetle ve en verimli biçimde işletilmesi için petrol sanayiinde geçerli önlemleri almak zorundadır .Bu önlemlerin alınmaması nedeniyle oluşan kayıp petrolden Devlet hissesi alınır .

Madde 82- Üzerinden Devlet hissesi alınacak petrol, petrol sanayiinde kullanılan usullerle ve Kanununun 3 üncü maddesinde gösterilen petrol birimleri ile ölçülür. Üzerinden Devlet hissesi alınacak petrol, hak sahibinin kusuru dışında, Genel Müdürlükçe kabul edilen nedenlerle ölçülememiş veya ölçülemeyecek durumdaysa, basınç düşümü, üretim düşümü veya petrol, gaz ve su dengesi ya da diğer sağlıklı ve kabul edilebilir metotlardan biriyle veya bu metotların bir arada uygulanmasıyla tahmin olunur .

Devlet hissesinin bir defa alınması

Madde 83- Devlet hissesi ödendikten sonra, petrol hakkı sahibinin arama veya işletme sahasındaki başka bir üretim haznesine gönderip oradan yeniden ürettiği petrolden Devlet hissesi alınmaz.

Devlet hissesinin tahakkuk dönemi

Madde 84- Devlet hissesi tahakkuk dönemi bir aydır .Devlet hissesi her arama ve işletme sahası için ayrı, ayrı tahakkuk ettirilir. Tahakkuk dönemi Maliye ve Gümrük Bakanlığıyla Genel Müdürlükçe, bütün arayıcı ve işletmecileri kapsamak ve üç ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

Devlet hissesinin hesaplanması

Madde 85- Tahakkuk ettirilecek Devlet hissesi miktarı Devlet hissesi tahakkuk dönemi içinde her cins petrolün, arama veya işletme sahasından üretilen birimleri toplamını, üretildikleri andaki kuyu bası fiyatlarıyla çarpıp ve her cins petrole ilişkin sonuçları toplamak ve bunun sekizde birini almak suretiyle hesaplanır.

Devlet hissesi beyannamesi

Madde 86- Arayıcı ve işletmeciler , bir tahakkuk dönemi içinde üretilen depoladıkları petrolün cins ve türüne göre miktarını, kuyu bası fiyatını, bunlar üzerinden ödenmesi gereken Devlet hissesini ve diğer bilgileri içeren Devlet hissesi beyannamesini, tahakkuk dönemini izleyen ayın ilk on beş günü içinde, Genel Müdürlüğe vermek zorundadırlar. Beyannamenin biçimi Maliye ve Gümrük Bakanlığıyla Genel Müdürlükçe birlikte belirlenir .

Devlet hissesi tahakkuk fişi

Madde 87- Petrol hakkı sahibinin Devlet hissesi beyannamesini Genel Müdürlüğe vermesi Üzerine Devlet hissesi tahakkuk fişi düzenlenir. Fişin bir nüshası petrol hakkı sahibine veya beyannameyi onun adına Genel Müdürlüğe teslim edene verilerek Devlet hissesi tarh ve tahakkuk ettirilir. Tüzüğün Devlet hakkı tahakkuk fişine ilişkin hükümleriyle ikmalen Devlet hakkı tarhına ilişkin hükümleri Devlet hissesi tahakkuk fişi ve ikmalen Devlet hissesi tarhi içinde Devlet hissesinin özellikleri göz önünde bulundurularak uygulanır.

Devlet hissesinin ödenmesi

Madde 88- Hak sahibine, aynen alınacağı teblig edilmeyen Devlet hissesi, nakden ödenir.

Devlet hissesinin tahsil usulü

Madde 89- Devlet hissesinin tahsilinde Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri uygulanır .

İtirazlar ve dava

Madde 90- Devlet hisselerinden dogan uyusmazliklar nedeniyle itirazlar Bakana yapilir .Bakan itirazi hakli bulursa, yapilan islemi düzelttirir .Bakan karan aleyhine Danistay'a basvurulabilir .

Devlet hissesinin aynen alınmasi

Madde 91- Genel Müdürlük, Devlet hissesinin bir kismini veya tamamini tahakkuk dönemlerinin birinde veya birkaçında veyahut tamamında aynen alabilecegi gibi, hissenin ait oldugu petrolerin cins ve özelligi itibariyle bir kisminde aynen diger bir kisminde nakden alabilir. Ancak, bir petrol üreticisinden herhangi bir dönem içinde bir arama veya isletme sahasından üretip depoladigi petrolden cins ve türüne göre istenecek ayni Devlet hissesi, o cins veya türün sekizde birini geçemez.

Ücretsiz depolama süresi

Madde 92- Hükümet hesabına üreticinin tanklarında teslim edilecek sivi petrol, bu tanklarda 30 günlük bir süre için ücret alınmaksizin depolanir. Bu süreden çok bekletilen petrol için, üretici ücret veya petrolün tasinmasini isteyebilecegi gibi kuyu basi fiyatini ödeyerek bu petrole kendisi tasarruf edebilir .30 günlük ücretsiz depolama süresi petrol hakki sahibinin petrolün teslimine hazır bulundurulduğuna iliskin bildirisinin Genel Müdürlüğe ulastigi tarihten baslar .

Devlet hissesinin aynen ödenme zamanı

Madde 93- Aynen ödenecek Devlet hissesi, tahakkuk dönemine iliskin beyanname üzerine yapılacak tahakkuk isleminde sonra ödenir. Bir aydan uzun süreli tahakkuk dönemi kabul edilmissse Genel Müdürlük kendiliginden veya isletmeciyile anlasarak ödemenin, bir dönemin tahakkuk edecek Devlet hissesine mahsuben dönem içinde de yapılmasını isteyebilir .

Devlet hissesinin nakden ödeme biçimi ve zamanı

Madde 94- Devlet hissesi, bir aylık beyanname verme süresi içinde Genel Müdürlüğün bulunduğu yerde belirlenen veya aynı yerde petrol hakki sahibinin bağlı olduğu vergi dairesine bir defada ödenir . Ödemeye iliskin makbuzun bir örneği Genel Müdürlüğe verilir.

BESİNCİ KISIM

Vergilendirme

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler

Uygulanacak hükümler

Madde 95- Kanunun vergilendirmeye ilgili hükümleri sakli kalmak kosuluyla Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlariyla vergi, resim ve harçlara iliskin diger mevzuat, Vergi Usul Kanunu ve Amme Alacaklarinin Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri, bunlarin ek ve degisiklikleri, petrol hakki sahipleri hakkında da uygulanir.

Ameliyelerin ayirimi

Madde 96- Tüzüğün vergilendirmeye iliskin hükümleri petrol hakki sahibinin yalnız ameliyelere iliskin islemlerine ve bunlarin sonuçlarına uygulanir .Petrol hakki sahibinin ameliyeler disinda kalan faaliyetlerine genel hükümler uygulanir. Petrol hakki sahibi ameliyelerle bunlar disindaki faaliyetleri birlikte yapıyorsa, ameliyeler için, ayri sermaye tahsis etmesi, muhasebe kayitlarini ayirmasi ve ayri vergi beyannamesi vermesi gerekir .

Ameliyelerin birlestirilmesi

Madde 97- İki veya daha çok isletmecinin Genel Müdürlüğün onayıyla ameliyelerini birlestirmeleri halinde, bunlar kendi basina ve kendi adına faaliyette bulunuyorlarmis gibi ayri, ayri vergiye tabi olurlar

Madde 98- Kanunun ve Tüzüğün vergilendirmeye iliskin hükümleri, vergi kanunlari ve Vergi Usul Kanunu hükümleriyle birlikte, petrol hakki sahibinin yalnız mali kazancinin belirlenmesinde ve bu kazanç üzerinden vergilerin hesaplanmasında uygulanir .Kanuni defterlerde yapılacak kayitlara esas olmaz. Kayitlar ve muhasebe Vergi Usul Kanunu hükümlerine aykiri olmamak ve Tüzüğün 96 nci maddesinin ikinci fikrasina uygun olmak kosuluyla isin özelligine göre istenilen usul ve tarzda serbestçe düzenlenir. Ancak, kanuni defterlerde kayitli kazançla vergi matrahinin hesabina ait mali kazanç arasinda fark varsa, bu fark beyannameye eklenecek listeyle vergi dairesine bildirilir .

İKİNCİ BÖLÜM

Kazançlar Üzerinden Alinacak Vergiler

Ameliyelerden dogan kazançlarin vergilendirilmesi

Madde 99- Ameliyelerden elde edilen kazançlar kurumlar vergisine tabidir. Petrol

hakki sahibi, ayrıca, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre yapılması gereken vergi tevkifatını yapmak ve beyan etmek zorundadır. Ödenecek kurumlar vergisi ile tevkif edilecek gelir ve kurumlar vergilerinin belirlenmesinde bu Tüzüğün 100 ila 103 üncü maddelerindeki esaslar göz önünde bulundurulur .

Safi kazancın hesaplanması

Madde 100- Vergiye tabi safi kazanç, Kanununun 97 nci maddesindeki indirimler ve Tüzükte belirtilen esaslar da göz önünde tutulmak suretiyle Kurumlar Vergisi Kanununa göre hesaplanır .

Vergi oranı

Madde 101- 100 üncü madde gereğince tespit edilen safi kazançta, Kurumlar Vergisi Kanunundaki vergi nispeti uygulanmak suretiyle kurumlar vergisi hesaplanır. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılması gereken vergi tevkifatında, bu kanunların ilgili hükümleri uygulanır .

Mükellefiyet sınırı

Madde 102- Petrol hakkı sahibinin ödemekle mükellef olduğu kurumlar vergisiyle Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre yapılması gereken vergi tevkifatı toplamı, Tüzüğün 100 üncü maddesi gereğince belirlenen safi kazancın % 55 ini geçemez.

Vergi miktarlarından yapılacak indirim

Madde 103- Tüzüğün 101 inci maddesine göre hesaplanan vergiler toplamının mükellefiyet sınırını aşması halinde, aşan miktar kadar aşağıdaki sıraya göre indirim yapılır:

A) Mükellefiyet sınırını aşan vergi miktarı, önce Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre yapılması gereken vergi tevkifatından indirilir.

B) Tevkif edilecek gelir ve kurumlar vergileri yapılacak indirimi karşılamadığı takdirde, artan miktar , bu Tüzüğün 100 üncü maddesi gereğince tespit edilen safi kazanç üzerinden hesaplanan kurumlar vergisinden indirilir. İndirim yapılması halinde, Petrol Kanununa göre ödenecek vergi miktarının hesaplanma şeklini gösteren bir cetvel, petrol hakkı sahibinin vereceği ilgili beyannameye ayrıca eklenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İndirimler ve Degerleme

İndirimler hakkında genel esaslar

Madde 104- Petrol hakkı sahibi, Petrol Kanunu ile Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarının kabul ettiği giderleri, vergilendirme dönemi ile ilgili olmak ve tahakkuk etmiş bulunmak kaydıyla gayri safi gelirinden indirebilir. Aktifleştirilmiş giderler üzerinden Vergi Usul Kanunu, Petrol Kanunu ve Tüzüğü gereğince Maliye ve Gümrük Bakanlığı ve Genel Müdürlükçe müstereken belli edilecek oranlar üzerinden ayrılacak miktarlarla petrol hakkı sahibinin kanunen sahip bulunduğu seçme hakkına dayanarak gider olarak indirdiği aktifleştirilmesi seçmeli giderler , vergilendirme dönemi içinde tahakkuk etmiş indirim olarak kabul edilir .

Gider gösterilecek Devlet hakkı

Madde 105- Kanun gereğince bir vergilendirme döneminde gider gösterilecek Devlet hakkı, bu döneme ait olmak üzere Tüzüğün 74 üncü maddesindeki mahsuplar da yapılmak suretiyle, Tüzüğün 77 nci maddesine göre tahakkuk ettirilecek miktardan oluşur .

Devir veya terk halinde gider gösterilecek bakiye kıymet

Madde 106- Petrol hakkı sahibinin sahip olduğu arama ruhsatnamesiyle diğer petrol haklarının süresinin sona ermesi nedeniyle terk edilen iktisadi kıymetin, henüz itfa edilmemiş bakiyesinin gider olarak indirilebilmesi, terkin kesin olması koşuluna bağlıdır. İktisadi kıymetin baskasına devri halinde, petrol hakkı sahibi, devir bedelinin tamamını gelir göstermek koşuluyla henüz itfa edilmemiş bakiye kıymeti gider yazabilir .

Tükenme payı

Madde 107- Tükenme payı, petrol hakkı sahibinin sermaye hesabına alarak aktifleştirdiği arama giderleri, sondaj fer'i giderleri ve iktisadi verimi olmayan kuyuların açılma giderleri toplamından ibarettir. Tükenme payı, her arama ve münferit işletme sahaları için ayrı, ayrı olmak üzere, Maliye ve Gümrük Bakanlığıyla Genel Müdürlükçe belli edilecek oranlar üzerinden itfa edilir .Bu suretle tespit edilen miktardan, sahanın petrol üretiminden başka bir amaca ayrılmış bulunan kısmının maliyet ve kıymetiyle, ameliyenin sona erdiği tarihte sahanın petrol hakkı sahibi bakımından haiz olduğu bakiye değer indirilir .

Aktifleştirilmesi seçmeli giderler

Madde 108- Kanuna göre, petrol hakkı sahibinin gider göstermek veya aktifleştirmek hususunda serbest bulunduğu arama giderleri, sondaj fer'i giderleri ve iktisadi miktarda petrol verimi olmayan kuyuların açılma giderleri, aktifleştirilmesi seçmeli giderlerdir. Bu giderlerin doğrudan doğruya petrol hakkı sahibi tarafından veya

petrol hakkı sahibi hesabına sözleşme gereğince baskası tarafından yapılmış olması seçme hakkının kullanılmasını etkilemez.

Seçme hakkının kullanılması

Madde 109- Petrol hakkı sahibi, arama giderleri, sondaj fer'i giderleri ve iktisadi miktarda verimi olmayan kuyuların açılma giderlerini sermaye hesabına alarak aktifleştirmek yahut gider göstermek hususunda Kanunun tanıdığı seçme hakkını, Kanunda ve Tüzükte tarifli yapılan ve yukarıda belirtilen gider gruplarının tümü itibarıyla, her ruhsat sahası için ayrı, ayrı olmak üzere bu giderlerin yapıldığı ilk vergilendirme dönemine ilişkin vergi beyannamesini verirken kullanır. Bu giderler, yapıldığı vergilendirme dönemi içinde gider yazılmamışsa aktifleştirilmiş sayılır.

Arama giderleri

Madde 110- Kullanma süresi bir yıldan çok olan malzeme ve tesisat giderleriyle genel idare giderleri dışında kalan ve petrolü arazi bulmak ve genişliğini belirlemek amacıyla yapılan bütün giderler arama giderleridir. Başlangıç niteliğindeki etüt ve ölçülerle jeolojik ve jeofizik ameliyeler dolayısıyla yapılan diğer giderler arama gideri sayılır .

Sondaj fer'i giderleri

Madde 111- Kullanma süresi bir yıldan çok olup tesis edilmemiş veya kullanılmamış olan veya tesisinden veya kullanılmasına başlanmasından itibaren bir yıl sonunda kullanılabilir durumda olan veya hurda kıymeti bulunan tesisat veya malzeme giderleri dışında kalan kuyu açma, temizleme, derinleştirme, bitirme veya ameliyelere hazırlık amacıyla ya da bunlarla ilgili olarak yapılan bütün işçilik, yakıt, onarım, bakım, nakliye, ikmal ve malzeme giderleri, sondaj fer'i giderleridir. Kuyuların açılmasına hazırlık niteliğinde olmak üzere arazinin açılıp düzeltilmesi, suların akıtılması, yol yapımı, arazinin ölçülmesi, jeolojik etütler , topografik ve jeolojik ölçümlerle petrol veya gaz üretecek kuyuların açılması, hazırlanması için gerekli sondaj kuleleri, tanklar , boru hatları ve diğer tesislerin yapımı amacıyla yapılan bütün işçilik, yakıt, tamir , nakliye ve ikmal giderleriyle benzeri giderler sondaj fer'i giderleri sayılır. .

İktisadi verimi olmayan kuyuların açılma giderleri

Madde 112- Sondaj aletleri ve benzeri teçhizat dışında kalan sondaj fer'i giderleriyle iktisadi miktarda petrol verimi olmayan kuyuların açılmasında kullanılan veya gerekli herhangi bir maddi, iktisadi değer için yapılan giderler , iktisadi verimi olmayan kuyuların açılma giderleridir .

Aktiflestirilmesi seçmeli gider olarak kabul edilmeyen giderler

Madde 113- Arama veya sondaj fer'i giderleri biçiminde yapıldıkları halde aktiflestirilmesi seçmeli giderler olarak kabul edilmeyecek giderler aşağıda gösterilmiştir .

A) Kullanma süresi bir yıldan çok olan malzeme ve tesisat giderleriyle genel idare giderleri,

B) Kullanma süresi bir yıldan çok olup tesis edilmemiş veya kullanılmamış olan yahut tesisinden ya da kullanılmasından başlayarak bir yıl sonunda kullanılacak durumda olan veyahut hurda kıymeti bulunan tesisat ve malzeme giderleri.

Petrol kuyularında veya petrolü arazide yapılan inşaatla kullanılan malzemeyle sondaj aletleri, toplama, üretim ve muhafaza boruları, tanklar , motorlar , kazanlar , makineler ve benzerleri, aktiflestirilmesi seçmeli gider sayılmaz. Petrol ve gazin işlenmesine (treating) mahsus olan ve kuyu açılmasına yaramayan veya açma için gerekli bulunmayan teçhizat, yardımcı tesisler , inşaat ve tesisatla ilgili işçilik, yakıt, onarım, bakım, nakliye, ikmal ve malzeme giderleri de aktiflestirilmesi seçmeli gider olarak kabul edilmez.

Amortisman tabi kıymetler

Madde 114- Petrol hakkı sahibi tarafından aktiflestirilen arama giderleri, sondaj fer'i giderleri ve iktisadi miktarda verimi olmayan kuyuların açılma giderleri dışındaki iktisadi değerlerin maliyetiyle bu değerlerin elde edilmesi ve üzerindeki tesisatın kurulmasıyla ilgili giderler amortisman yoluyla itfa olunur . Bu giderler için amortisman ayrılmasında, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve ilan edilen amortisman cetvellerinde yer alan oranlar uygulanır. Amortisman yoluyla itfa edilecek iktisadi değerler aşağıda belirtilmiştir:

A) İktisaden verimli olarak kullanılacakları süre bir yıldan çok olan binalar, teçhizat ve makinelerle diğer maddi değerler ,

B) Patentler , alameti farika, anlaşılmadan doğan haklar , aktiflestirilmiş ilk kuruluş ve teşkilatlanma giderleri, hizmet bedelleri gibi gayri maddi haklar ve değerler,

C) Birden fazla yıllara geçen arazi kullanma haklarının maliyeti (Arazi amortismanına tabi değildir.)

İktisadi kıymetlerin değerlendirilmesi

Madde 115- Petrol hakkı sahibi kurumların iktisadi değerleri, Vergi Usul Kanununda yer alan değerlendirme hükümlerine göre değerlendirilir. Bu kurumların aktiflestirdikleri arama giderleri, sondaj fer'i giderleri ve iktisadi miktarda verimi olmayan kuyuların açılma giderleri, kayıtlı değerleri üzerinden değerlendirilir . Bu

değerler , bu işler için yapılan gerçek giderlerden fazla olamaz.

ALTINCI KISIM

Ithal Edilen İktisadi Kıymetler, Petrol Satisından Doğan Gelir ve Transferler

BİRİNCİ BÖLÜM

Ithal Edilen İktisadi Kıymetler

Ithal edilen iktisadi kıymetlerin değerlerinin belirlenmesi ve ithal edilen sermaye

Madde 116- Harice transfer edilecek kıymetlerin döviz cins ve kurlarının Kanununun 116 nci maddesinin ikinci, üçüncü fıkralarıyla Tüzüğün 124 üncü maddesi gereğince belirlenmesi için, petrol hakkı sahibi tarafından ameliyelerde kullanılmak üzere Türkiye'ye ithal edilen bütün nakdi fonlar ve buna ait haklarla sermaye mevcutları esasının bir bölümü olan malzeme veya diğer kıymetlerin değerleri, döviz cinsi, döviz miktarı, döviz kuru ve Türk lirası karşılıklarına ve ithal tarihlerine göre Müstesarlıkla birlikte Genel Müdürlük tarafından aşağıdaki esaslara uygun olarak belirlenir:

A) Döviz cinsinin belirlenmesi,

1. İthal edilen nakdi fonlar ve buna ait haklarla sair kıymetlerin döviz cinsi ithal edildikleri döviz olarak tescil edilir .
2. İthal edilen nakdi fonlar ve buna ait haklar karşılığında Türkiye'den tahsis edilen dövizle yapılan ithalatın döviz cinsi, karşılık gösterilen nakdi fonlar ve buna ait hakların döviz cinsine göre belirlenir Petrol hakkı sahibi tarafından ithal edilen nakdi fonlar ve buna ait haklar, Müstesarlıktan önceden alınan izinle, yetkili bir bankada açtırılacak döviz hesabına yatırılır. Bu hesaba yatırılan dövizler Türkiye'ye ithal edilmiş sayılmaz. Bu hesaba yatırılmış olan nakdi fonlar ve buna ait haklar karşılığında diğer bir döviz satın alınarak ithalat yapılmasına izin verilirse, gereken miktarda döviz Türk lirasına çevrilir , bu Türk liralarıyla istenen dövizler satın alınır .Bu yolla ithal edilen kıymetlerin ithal tarihi, döviz hesabına yatırılmış olan nakdi fonlar ve buna ait hakların Türk parasına çevrildikleri tarih olarak kabul edilir .
3. Nakdi fonlar ve buna ait haklar dışındaki ithalatın döviz cinsinin belirlenmesinde, ithalatın yapıldığı memleket parasının sağlanması için o memlekete petrol hakkı sahibince veya onun nam ve hesabına fiilen veya hesaben ödenen döviz cinsi esas alınır. Tüzüğün 125 inci maddesine uygun olarak Türkiye'den harice transfer edilen dövizler karşılığında, nakdi fonlar ve buna ait haklar dışında yapılan ithalatın döviz cinsi, transfer edilen dövizin cinsine göre belirlenir .
4. Yukarıda 2 nci ve 3 üncü bentlerde öngörülmemiş olan nakdi fonlar ve buna ait

haklar disındaki ithalatin döviz cinsi, ithalatin yapildiğı memleket parasina göre belirlenir. Yukaridaki 2 nci, 3 üncü ve bu bende göre ithal edilen kiymetleri % 20 sini asmayan bölümü, Müstesarliktan önceden izin alınmak kaydiyla, petrol hakki sahibinin Tüzüğün 121 inci maddesine göre belirlenen mensup oldugu memleket parasi olarak saptanabilir ve bu döviz cinsi sonradan degistirilemez. Bu bendin uygulanmasinda ithalatin toplam kiymeti ve % 20 orani petrol hakki sahibinin ameliyeye basladigi günden itibaren birikmis olarak hesaplanır .

B) Ithal edilmiş nakdi fonlar ve buna ait haklarla diğeri kiymetlerin döviz kuru, ithalatin yapildiğı dövize göre Türk parasinin ithal tarihinde cari resmi kambiyo kuru üzerinden belirlenir .Böylece belirlenen döviz kuru, Tüzüğün 124 üncü maddesine dayanilarak, petrol hakki sahibinin ithal edilmiş sermayesine karsilik harice yapacağı transferler için esas alınir.

C) Nakdi fonlar ve buna ait haklar disındaki ithalatin döviz miktarin itibariyle kiymeti, kabul edilebilir satıcı faturalarından fiyat listelerinden, kataloglardan ve diğeri belgelerden herhangi birine veya birkaçına göre ve gerektiğinde eksper kullanılmak suretiyle Müstesarlik ve Genel Müdürlükçe birlikte belirlenir . Ekspertiz ücreti, ithalati yapan petrol hakki sahibi sirketler tarafından karsilanir .

D) Tüzüğün 117 nci maddesi gereğince düzenlenecek ithal beyannamesinin verilme tarihinden baslayarak 90 gün içinde, petrol hakki sahibinin döviz cinsi ve miktarı hakkındaki beyanı ve bunun asagidaki hükümler dayanilarak ithal edilmiş sermayeye eklenip eklenmeyeceği hususu, Müstesarlikla Genel Müdürlük tarafından incelenerek karara bağlanır. Müstesarlik ve Genel Müdürlükçe, petrol hakki sahibinden, ithal beyannamesiyle birlikte verilen belgelerden baska belge istenmesi halinde, istek tarihleriyle bu belgelerin verilme tarihi arasındaki süre 90 günlük süreye eklenir.

a. Türkiye'ye ithal edilen ve Kanununun 116 nci maddesinin birinci fıkrasiyla yukaridaki (B) fıkrasi gereğince döviz cinsi, döviz miktarı, döviz kuru ve Türk lirası itibariyle ithal sirasina göre Müstesarlikça kaydedilecek olan bütün nakdi fonlar ve buna ait haklarla sermaye mevcutları esasinin bir bölümü olan malzeme ve diğeri kiymetler toplamından, Tüzüğün 124 üncü maddesine uygun olarak ithal edilmiş kiymetlere karsilik, harice yapılan transferlerle Tüzüğün 119 uncu maddesinin (B) fıkrasinda öngörüldüğü şekilde haricte tutulan satis gelirinin indirimini sonucu elde edilen tutar, ithal edilmiş sermayeyi olusturur.

b. Tüzüğün 123 üncü maddesi gereğince harice transfer edilecek kiymetler toplami yukaridaki a bendinde tanımlanan ithal edilmiş sermaye toplamını geçmesi halinde, aradaki farka karsilik olan ve Tüzüğün 124 üncü maddesinin (B) fıkrasinin 1 inci bendi gereğince petrol hakki sahibi tarafından harice transferi mümkün bulunduğu halde transfer edilmeyip Türkiye'de birakılan nakdi fonlar ve buna ait haklarla diğeri kiymetler petrol hakki sahibinin basvurusu halinde, basvuru tarihi itibariyle petrol hakki sahibinin mensup oldugu memleket döviz cinsi üzerinden ithal edilmiş sermayeye eklenir.

c. Disariya petrol satisindan dogan ve petrol hakki sahibi tarafından Türkiye'ye getirilen gelirin ithal edilmiş sermayeyi asan kısmi ithal tarihi itibariyle ve ithal edildikleri döviz cinsi üzerinden ithal edilmiş sermayeye eklenir. Tüzüğün 123 üncü maddesi gereğince harice transfer edilebilecek kıymetler toplamının ithal edilmiş sermaye toplamını asmaması halinde de sözü edilen satış gelirinin Türkiye'ye getirilmesi sonucu harice transfer edilebilecek kıymetler toplamı ithal edilmiş sermayeyi geçerse, geçen miktar , ithal tarihi itibariyle ithal edilen döviz cinsi üzerinde ithal edilmiş sermayeye eklenir.

d. Kanununun 115 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince veya Türkiye'den sağlanan dövizle yapılan ithalat, ithal edilmiş sermayeye eklenmez.

e. Petrol hakkı sahibinin başvurusu üzerine petrol hakkı sahibiyle doğrudan doğruya veya transfer için yeterli bir sermaye ilişkisi bulunduğu Müstesarlıkça kabul edilen herhangi bir şahsın Türkiye'den alacaklı olduğu dövizin harice transferi ve aynı dövizin yeniden petrol hakkı sahibi tarafından Türkiye'ye ithal edildiği kabul edilerek nakdi fonlar ve buna ait hakların bu maddeye uygun olarak ithal edilmiş olması Müstesarlıkça sağlanabilir

Ithal edilen kıymetler için verilmesi gereken beyanname

Madde 117 -Petrol hakkı sahibi ithal edilmiş sermayenin Tüzüğün 116 nci maddesine uygun olarak belirlenmesi amacıyla amelîyelerde kullanılmak üzere Türkiye'ye ithal ettiği bütün nakdi fonlar ve buna ait haklarla sermaye mevcutları esasının bir bölümü olan malzeme veya diğer kıymetlerin nitelik ve değerlerini gösteren ithal beyannamesiyle bir örneğini ithal tarihinden sonraki 30 gün içinde Genel Müdürlüğe verir . Beyannamenin örneği Müstesarlığa gönderilir .Bu süre, muhasebe sistemlerinin veya satın alma usullerinin ithal beyannamelerini bir ay içinde vermeye uygun olmaması, büyük çaptaki yatırımların kısa süreye sigdırılması veya ithal edilen kıymetlere ilişkin belgelerin zamanında sağlanamaması gibi kabul edilebilir nedenler varsa Genel Müdürlükçe, ayrıca, 6 ayı geçmemek üzere uzatılabilir. ithal beyannamesine nakdi fonlar ve buna ait haklarla sair kıymetler hakkında aşağıdaki bilgiler yazılır;

1. İthal tarihi (İthal olunan nakdi fonlara ait banka döviz alım bordrosu örneği beyannameye eklenir .),
2. Niteliği ve cinsi,
3. Döviz cinsi,
4. Döviz cinsinin ne şekilde belirlendiği (Tüzüğün 116 nci maddesinin (A) fıkrasının hangi bendine dayanıldığı beyannameye gösterilir. Ayrıca 116 nci maddenin (A) fıkrası 4 üncü bendine dayanılıyorsa mense şahadetnamesinin veya esiti bir belgenin yahut Müstesarlıktan bu bende göre alınan izin belgesinin asılları veya örnekleri, izin aynı maddenin (A) fıkrasının 2 nci bendine göre verilmişse banka döviz alım ve satım bordrosunun asıl veya örneği beyannameye eklenir .),
5. Döviz olarak değeri,

6. Döviz kuru,
7. Türk lirası olarak değeri,
8. Nakdi fonlar ve buna ait haklar dışındaki kıymetler için Tüzüğün 127 nci maddesine dayanılarak Genel Müdürlüğe yapılan başvurunun tarih ve sayısı (127 nci madde gereğince Genel Müdürlüğün üzerine not koyduğu faturaların birer kopyası beyannameye eklenir .Bu faturalara, gümrük idarelerince, içerdigi malzemenin Türkiye'ye ithal edildiğini ve gümrük giriş beyannamesinin tarih ve sayısını gösteren bir not yazılarak altı gümrük idaresince mühürlenir ve yetkili memur tarafından tarih atılarak imzalanır .)
9. Nakdi fonlar ve buna ait haklar dışındaki kıymetlerin Tüzüğün 129 uncu maddesine uygun olarak ilerde harice transferi halinde ayniyetini tespiti yarayacak gerekli bilgiler (Yukarıda öngörülen biçimde ithal beyannamesine bağlanacak fatura kopyası bu amaç için yeterli sayılabilir.),
10. Nakdi fonlar ve buna ait haklarla sair kıymetlerin, Tüzüğün 116 nci maddesinin hangi bendine göre ithal edilmiş olduğu, Petrol hakkı sahibi, Tüzüğün 116 nci maddesinin (D) fıkrasının b ve e bentleri gereğince yapacağı başvurularda, dilekçesine ithal beyannamesiyle bir örneğini ekler .

İKİNCİ BÖLÜM

Petrol Satışlarından Doğan Gelir

İhraç edilen petrol gelirine uygulanacak hükümler

Madde 118- Petrol hakkı sahibinin ihraç ettiği petrolün satışından doğan gelir hakkında Kanun ile bu Kanuna göre uygulanması mümkün diğer kanun, tüzük ve kararname hükümleri uygulanır. İhraç edilen petrol gelirinin yurt dışında tutulması veya yurda getirilmesi

Madde 119-

A) Petrol hakkı sahibi, Kanunun 13 üncü maddesi gereğince ham veya mahsul olarak ihracına izin verilen petrolden ve doğal gazdan elde ettiği döviz yurt dışında tutabilir. Petrol hakkı sahibi ihracına izin verilen petrolden ve doğal gazdan sağladığı döviz ihraç tarihindeki kur üzerinden Türk lirasına çevirerek tutarını kanuni defterlerine gelir olarak yazmak zorundadır .

B) Petrol hakkı sahibinin, ihraç ettiği petrol veya doğal gazdan elde ederek yurt dışında tuttuğu döviz,

1. Türkiye'ye ithal edilmiş tescilli sermayesinin veya varsa bu sermayeyi asan transfer edilebilecek net kıymetlerin transferinde, Kanunun 116 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen döviz kurlarına ait esasların uygulanması suretiyle mahsup edilebilir .

2. Petrol hakkı sahibinin Kanun gereğince Türkiye'deki ameliyeleri için gerekli

dövizli ödemelerinde kullanılabilir , ancak, bu tür ödemeleri Türkiye'ye ithal edilmiş sermaye sayılmaz ve tescil edilmez. Yabancı şirketlerin, petrol hakkı sahibi Türk sermaye şirketleriyle ortaklaşa yapacakları aramalarda keşfedilen sahalardan üretilen petrol ve doğal gazdan paylarına düşen miktarlardan yapacakları ihracat dolayısıyla, yurt dışında tutabilecekleri döviz de yukarıdaki hükümlere göre yabancı ortanın transfer mahsubu veya dövizli ödemelerinde kullanılabilir .

C) Petrol hakkı sahibi her yıl Haziran ayı sonu itibarıyla yurt dışında tuttuğu dövizden (B) fıkrasında öngörülen mahsup ve kullanma işlemlerinden sonra kalan miktarları Türkiye'ye getirmek transferine ilişkin belgeleri ibraz etmek suretiyle uygunluğu sağlamak ve bakiyesini T.C. Merkez Bankasında açılacak özel döviz hesabına yatırmak zorundadır. Petrol hakkı sahibi özel hesapta biriken tutarların (B) fıkrasında sayına haller için kullanılmasını isteyebilir .

Hariçte tutulan petrol gelirine ilişkin beyanname

Madde 120- Petrol hakkı sahibi, kambyo mevzuatına göre, yukarıdaki madde gereğince bir yıl içinde ihraç ettiği petrolün satışından doğan ve hariçte tutulan gelirden gelecek yıl içinde Türkiye'deki ameliyeleri ve Kanundan doğan yükümlülükleri için tahmini olarak ne kadar dövize ihtiyacı olacağını, gelecek yılın ilk ayı içerisinde Müstesarlıkla Genel Müdürlüğe birer beyanname ile bildirir .Petrol hakkı sahibi ihraç ettiği petrol, doğal gaz ve petrol mahsullerinin miktarlarını ve sağlanan hasılatın Türk lirası ve döviz cinsinden tutarlarını üçer aylık dönemler itibarıyla Müstesarlığa ve Genel Müdürlüğe bildirmekle yükümlüdür .

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Transferler

Petrol hakkı sahibinin mensup olduğu memleket

Madde 121- Kanun ve Tüzüğün uygulanmasında petrol hakkı sahibinin transfer edeceği kıymetlerin döviz cinsini belirlemek için, petrol hakkı sahibinin mensup olduğu memleket, aşağıdaki esaslardan biri olarak kabul edilebilir:

A) Petrol hakkı sahibinin tescil edilmiş bulunduğu yer;

B) Bir tüzel kişiyle bunun hisselerinin % 25 inden çoğuna veya karının baslıca bölümüne doğrudan doğruya veya dolaylı olarak sahip olan veya idaresinde karar verme, kontrol etme veya müdürlerini atama yetkisine sahip tüzel kişilerin tescil edilmiş bulunduğu yer veya yerler veyahut bunların çoğunluğunun tabiiyeti. Petrol hakkı sahibinin seçeceği yukarıdaki ölçülerden birinin mensup , olduğu memleketin belirlenmesinde esas alınabilmesi için Tüzüğün 116 ncı maddesinin (A) fıkrasının 1 inci bendi gereğince belirlenen nakdi fonlar ve buna ait haklar toplamının en az % 80

inin transfer istediği memleket döviz cinsinden olması gerekir. Petrol hakkı sahibinin mensup olduğu memleketin birden fazla olması halinde, Tüzüğün 124 üncü maddesi gereğince transferlerin ve 116 nci maddenin (A) fıkrasının 4 üncü bendine dayanılarak ithal edilen kıymetlerin döviz cinsinin mensup olduğu memleket esası üzerinden belirlenmesinde petrol hakkı sahibinin mensup olduğu memleketlere düşen oran esas alınır.

Transfer beyannamesi

Madde 122- Petrol hakkı sahibi, kurumlar vergisi beyannamesinin verilme süresi içinde, bu beyannamenin verilmesinden sonra veya harice transfer için başvurduğu tarihte, örneği Müstesarlık ve Genel Müdürlükçe birlikte hazırlanan bir transfer beyannamesini Müstesarlığa ve Genel Müdürlüğe verir. Transfer beyannamesinde su bilgiler bulunur:

- A)** Petrol hakkı sahibinin, vergilendirme dönemi sonu veya başvuru tarihi itibarıyla hesap durumu (Bu bilginin dayandığı bilanço veya hesap sağlamanın bir sureti beyannameye eklenir.),
- B)** Yıllar itibarıyla ayrılan tükenme payları,
- C)** Devlete ödenmesi gereken ancak ödenmemiş bulunan her türlü vergi, resim, harç, Devlet hakları ve Devlet hisselerinin dökümü, tahakkuk tarihi ve tutarı,
- D)** Petrol hakkı sahibinin ameliyelere ayırdığı sermaye mevcutlarının dökümü ve bunların belirlenen değerleri,
- E)** Petrol hakkı sahibince Türkiye'de petrol ameliyatından başka kaynaklardan elde edilmiş bulunmakla beraber Müstesarlığın izniyle petrol ameliyatında kullanılan nakdi fonlar ve buna ait haklarla diğer kıymetlerin dökümü ve bunların petrol ameliyatına ayrılabilmesi için Müstesarlıktan alınan izinlerin tarih ve sayıları,
- F)** İthal edilmiş sermayenin toplam olarak ithal sırasına göre döviz cinsi, döviz miktarı, döviz kuru ve Türk lirası olarak dökümü (ithal edilmiş sermayeden indirilmesi gereken petrol hakkı sahibinin yurt dışında tuttuğu satış geliri, ihracatın yapıldığı memleket de belirtilerek ayrıca gösterilir .),
- G)** Petrol hakkı sahibinin harice transferlerini istediği,

1. Nakdi fonlar ve buna ait hakların döviz cinsinden dökümü, uygulanan kur , Türk Lirası ve döviz olarak tutarı,

2. Sair kıymetlerin niteliği ve cinsi, tutarı önce ithal edilmiş kıymetlerden olması halinde ithal beyannamesinin tarihi, Kanunun 98 inci maddesi gereğince tespit edilecek Türk Lirası değerleri, uygulanan kur , döviz olarak değerleri, ihracatın yapılacağı gümrük idaresi (Ayniyetini koruyan kıymetler bir kalem olarak ayrıca gösterilir .)

H) Petrol hakkı sahibinin harice transfer edeceği nakdi fonlar ve buna ait haklarla

diğer kıymetlerin ithal edilmiş sermayeye karşılık olup olmadığı.

Transfer edilebilecek kıymetlerin tutarının belirlenmesi

Madde 123- Petrol hakkı sahibinin harice transfer edebileceği kıymetler aşağıdaki (A) fıkrası gereğince hesaplananla (B) fıkrasına göre elde edilen tutarın toplamından oluşur .Ancak, nakden transfer edilebilecek tutar (A) fıkrası gereğince hesaplanan kısmi geçemez.

A) Petrol hakkı sahibinin Türkiye'de petrol ameliyatına ayırdığı veya petrol ameliyatından elde ettiği nakdi fonlar ve buna ait haklarla petrol ameliyatından başka kaynaklardan elde etmiş bulunmakla beraber Müstesarlıkça Türkiye'de petrol ameliyatında kullanılmasına izin verilen nakdi fonlar ve buna ait haklar toplamının başvuru tarihinde elde bulunan tutarından sıra ile aşağıdaki kalemler su esaslara göre indirilir .

1. Ödenmemiş vergi, resim, harç, Devlet hakkı ve Devlet hissesinin ödenmesi için gerekli kısım (Bu kısmın nakdi fonlar ve buna ait haklar toplamından büyük olması halinde, aradaki fark (B) fıkrasının 1 inci bendi gereğince sermaye mevcutları esasından indirilir .Bu takdirde nakden transfer yapılamaz.).

2. Petrol ameliyatından başka kaynaklardan elde olunan nakdi fonlar ve buna ait hakların, sermaye mevcutları esasından (B) fıkrasının 2 nci bendi gereğince yapılacak indirimden sonra kalan tutarı aşan kısmı (Aşan kısım yoksa, petrol ameliyatından başka kaynaklardan elde olunan nakdi fonlar ve buna ait hakların sermaye mevcutları esasından çıkarılmasıyla yetinilir. Aşan kısmın nakdi fonlar ve buna ait haklar toplamından çıkarılmasından sonra kalan tutarda geçmesi halinde transfer yapılamaz.),

3. (B) fıkrasının 2 nci bendi gereğince belirlenecek kıymetler toplamının sermaye mevcutları esasını geçmesi halinde aşan kısım (Bu kısmın nakdi fonlar ve buna ait haklar toplamından 1 nci ve 2 nci bentlerde yazılı kalemlerin indirilmesinden sonra kalan miktarı da geçmesi halinde transfer yapılamaz.).

B) Petrol hakkı sahibinin Türkiye'de petrol ameliyatına ayırdığı veya bu faaliyetinden elde ettiği sermaye mevcutlarıyla petrol ameliyatından başka kaynaklardan elde etmiş bulunmakla beraber Müstesarlıkça petrol ameliyatında kullanılmasına izin verilen sermaye mevcutlarının başvuru tarihinde elinde bulunan kısmının Kanununun 98 inci maddesi gereğince hesaplanan değerleri toplamından sıra ile aşağıda belirtilenler çıkartılır:

1. Devlete ödenmesi gereken fakat ödenmemiş bulunan her türlü vergi, resim, harç, Devlet hakları ve Devlet hisselerinin ödenmesi için gerekli bulunan miktarın (A) fıkrasının 1 inci bendinde gösterildiği üzere nakdi fonlar ve buna ait haklar mevcuduyla karşılanmayan kısım (Bu miktarın sermaye mevcutları esasını geçmesi

halinde transfer yapılmaz.),

2. Türkiye'de petrol ameliyatından başka kaynaklardan elde edilmiş olmakla beraber Müstesarlıkça petrol ameliyatında kullanılmasına izin verilen sermaye mevcutlarının, petrol ameliyatına ayrıldığı tarihleri itibariyle Kanunun 98 inci maddesi gereğince bulunan değerleri toplamı (Bu miktarın sermaye mevcutları esasını asması halinde aradaki fark, (A) fıkrasının 3 üncü bendi gereğince nakdi fonlar ve buna ait haklar toplamından indirilir .Bu durumda transfer edilebilecek miktar (A) fıkrası gereğince belirlenecek miktardan ibarettir .Diğer taraftan, bu miktarla yukarıdaki 1 inci bentteki miktarın toplamının sermaye mevcutları esasını asması halinde transfer yapılamaz.),

3. Türkiye'de petrol ameliyatından başka kaynaklardan elde edilmiş bulunmakla beraber Müstesarlıkça .petrol ameliyatında kullanılmasına izin verilen nakdi fonlar ve buna ait hakların petrol ameliyatına tahsis tarihleri itibariyle toplamı. (Bu miktarın sermaye mevcutları esasından yukarıdaki 2 nci bentte öngörülen indirim yapıldıktan (A) fıkrası 2 nci bendi gereğince indirilir. Bu takdirde transfer edilebilecek tutar (A) fıkrası gereğince tespit olunacak tutardan ibarettir .Diğer taraftan, bu tutarla yukarıda,ki 1 inci ve 2 nci bentlerdeki tutarlar toplamının sermaye mevcutları esasını asması halinde transfer yapılamaz. Söz konusu toplamın sermaye mevcutları esasını asmaması halinde aradaki fark aynen transfer edilebilir.).

Transfer edilecek dövizin cins ve kurunun belirlenmesi

Madde 124- Petrol hakkı sahibinin, Tüzüğün 123 üncü maddesi gereğince harice transfer edebileceği kıymetlerin döviz cinsi ve kuru aşağıdaki esaslara göre belirlenir .

A) 1. ithal edilen kıymetlerden ayniyetini koruyanların Tüzüğün 116 nci maddesi gereğince ithali sırasında belirlenen döviz cinsi ve kurları transferde esas alınır .Bu kıymetler , ithal sırası dikkate alınmaksızın ithal edildikleri döviz cinsi ve kuru üzerinden, ithal edilmiş sermayeden indirilerek transfer edilir .

2. ithal edilen nakdi fonlardan henüz kullanılmayanlar ithal sırası dikkate alınmaksızın, ithal edilmiş sermayeden indirilerek transfer edilirler.

B) Bu maddenin (A) fıkrası dışında kalan nakdi fonlarla buna ait hakların ve ayniyetini muhafaza etmeyen diğer kıymetlerin transferlerine esas alınacak döviz cins ve kuru, aksi kanıtlanmadığı takdirde aşağıdaki gibi belirlenir:

1. Tüzüğün 123 üncü maddesi gereğince transfer edilebilecek kıymetler toplamının 116 nci maddenin (D) fıkrasının (a) bendinde tanımlanan sermaye toplamını asması halinde, aradaki farka karşılık olan kısım, petrol hakkı sahibinin mensup olduğu memleketin döviz cinsi ve yürürlükteki kur üzerinden transfer edilebileceği gibi nakdi fonlar ve buna ait haklarla diğer kıymetlerden bir kısmı, bu maddenin (C) fıkrası gereğince tespit olunacak döviz cinsi ve kuru üzerinden transfer edilebilir .

2. Tüzüğün 123 üncü maddesi gereğince transfer edilebilecek kıymetler toplamının 116 nci maddenin (D) fıkrasının (a) bendinde tanımlanan ithal edilmiş sermaye toplamını asmamasına rağmen, vergilendirme dönemi içinde transfer edilebilecek kıymetlerde ortaya çıkan artış miktarının ithal edilmiş sermayedeki artışı asması halinde, artış farkı kadar kısmi, bu fıkranın 1 inci bendinde öngörüldüğü şekilde, petrol hakkı sahibinin mensup olduğu memleketin döviz ve yürürlükteki kur üzerinden transfer edilebilir .

C) Bu maddenin (B) fıkrasının 1 inci ve 2 nci bentleri dışında transferler , ancak ithal edilmiş sermayeye mahsuben, (A) fıkrası hükmü saklı kalmak ve aksi kanıtlanmamak kaydıyla Tüzüğün 116 nci maddesinin (D) fıkrasının (a) bendi gereğince ithal sırasına göre, döviz cinsi ve kuru belirlenerek yapılır .

Transfer başvurularının incelenmesi, transfer izni verilmesi ve döviz tahsisi

Madde 125- Petrol hakkı sahibinin ayrıntıları transfer beyannamesinde gösterilen transfer istekleri, Müstesarlık ve Genel Müdürlükçe birlikte Tüzüğün 121, 123, ve 124 üncü maddelerindeki esaslara göre incelenir .İnceleme sonucunda transferinin yapılması uygun görülen nakdi fonlar ve buna ait haklar için Müstesarlıkça transfer izni verilir ve gerekli döviz ayrılır. Müstesarlıkça tahsis edilecek dövizle yapılacak ithalat başvurularına eklenecek beyanname

Madde 126- Petrol hakkı sahibinin, Türkiye'de petrol ameliyatından başka kaynaktan elde ettiği iktisadi kıymetler , nakdi fonlar ve buna ait hakların, harice transferi için Kanununun 115 inci maddesinin 2 nci fıkrasına göre yapacağı başvurularda aşağıdaki hususlar bulunur:

- A) Transfer isteminin dayandığı nedenler ,
- B) Hariçten getireceği iktisadi kıymetlerin niteliği, hangi işlerde kullanılacağı, sayısı ve tutan,
- C) Hariçten getireceği nakit, hizmet, malzeme veya diğer iktisadi kıymetlerin yaklaşık ithal tarihleri.

Petrol hakkı sahibi, Kanununun 115 inci maddesinin 2 nci fıkrasına dayanarak ithal ettiği iktisadi kıymetlerin tahsis yerini, ilki ocak başlangıcından mart sonunu kapsayacak biçimde her üç ayda bir düzenleyeceği ve ilgili olduğu dönem sonundan itibaren bir ay içinde Müstesarlığa vereceği beyannamelerde gösterir.

YEDİNCİ KISIM

İthalat, Devir, İhracat

BİRİNCİ BÖLÜM

Ithalat

Ithalat, ithal vergi ve resimlerinden muafiyet,

Madde 127- Petrol hakkı sahibi, petrol ameliyatında kullanacağı malzemenin ithali için Genel Müdürlüğe dilekçeyle başvurur .Bu dilekçeye ithalini istediği malzemenin faturalarının bir asıl ve dört kopyasıyla bes nüsha tercümesini ekler .Genel Müdürlük, başvuruyu inceledikten sonra getirilecek malzemenin gümrük ve diğer vergi ve resimlerinden muaf olarak ithalini uygun bulduğunu petrol hakkı sahibine teblig eder. Petrol ameliyatı müteahhit aracılığıyla yapılıyorsa ve ithalat müteahhit tarafından yapılacaksa petrol hakkı sahibi,müteahhit ile yaptığı .anlaşmanın onaylı suretiyle Kanun ve Tüzük hükümlerine müteahhidin uymamasından doğabilecek sorumlulukların petrol hakkı sahibince kabul edildiğini bildiren taahhünameyi Genel Müdürlüğe verir. Genel Müdürlük, yukarıdaki fıkra yazılı belgeleri inceledikten sonra müteahhidin getireceği malzeme için gümrük ve diğer ithal vergi ve resimlerinden muafiyetin tanınacağını petrol hakkı sahibine teblig eder Bu tebligden sonra müteahhit muaf getireceği malzeme için, Genel Müdürlüğe başvurur. Basvuru dilekçesinde petrol hakkı sahibinin ithal konusu malzemenin petrol ameliyatı için gerekli olduğunu belirten bir onayı bulunur .Müteahhit, kendi nam ve hesabına ithal ettiği malzemeye ilişkin fatura kopyasını ithal tarihinden başlayarak 30 gün içerisinde Genel Müdürlüğe gönderir. Genel Müdürlük petrol hakkı sahibinin kendisi, mümessili veya müteahhidi aracılığıyla veyahut müteahhidin petrol hakkı sahibinin ameliyatında kullanmak üzere kendi adına ve hesabına getireceği malzemeye ait faturalarda yazılı malzemenin petrol ameliyatı için gerekli olduğu kanısına varırsa, faturaların arkasına Kanunun 112 nci maddesi gereğince gümrük ve diğer ithal vergi ve resimlerinden muaf olarak yurda ithali gerektiği yolundaki açıklamayı yazar .Faturaların üç nüsha Türkçe çevirisini gümrük idaresine bir yazıyla gönderir. Bu faturalarda yazılı malzeme, başka bir makamdan izin alınmasına gerek olmaksızın muaf ithal edilir. Yukarıdaki fikraya uygun olarak verilen faturalardaki malzemenin petrol ameliyatı için gerekli olduğu kanısına varılmakla beraber , muaf yurda ithaline imkan bulunmadığı durumlarda Genel Müdürlük bu hususu faturaların arkasına yazarak üç nüsha Türkçe çevirisini ilgili gümrük idaresine bir yazıyla gönderir. Bu faturalar konusu malzeme gümrük ve diğer ithal vergi ve resimler alınarak yurda ithal edilir. Petrol ameliyatı için gerekli görülmeyen malzemenin ithali genel hükümlere göre yapılır. Petrol hakkı sahibi, kendi petrol ameliyatı için gerekli olan ve yerli kaynaklardan sağlanamayan ham petrolü, piyasa fiyatı üzerinden muaf ithal edebilir .Bu ithalatın yapılması için Genel Müdürlüğe bes nüsha olarak bir ihbar mektubu verilir. Ihbar mektubunda ithalatçının adı, ithalatın yapılacağı gümrük, petrolün cinsi ve miktarı, tarife numarası, Müstesarlık ve Genel Müdürlükçe gerekli görülen diğer bilgiler bulunur . Genel müdürlük ihbar mektuplarından üç nüshasına muaf yurda ithali gerektiği yolundaki açıklamayı yazar ve imzalayıp mühürledikten sonra bir yazıyla ilgili

gümrük idaresine gönderir , baskaca bir izne gerek olmaksizin ithalat yapılır .

İKİNCİ BÖLÜM

Ithal Edilen Malzemenin Devri ve ihraci

Devir

Madde 128-

A) Muaf olarak ithal edilen malzeme, Genel Müdürlüğe bildirilerek muafiyetten yararlanan bir baska petrol hakkı sahibine, mümessiline veya müteahhidine gümrük vergi ve resimlerinden muaf olarak devredilebilir .Devir talepleri, devreden ve devralanın, isim ve adresleri gösterilmek suretiyle Genel Müdürlüğe yapılır. Genel Müdürlük, devralanın muafiyetten faydalanan petrol hakkı sahibi veya mümessili veya müteahhidi olduğunu belirterek ve ilgili gümrük idaresini göstererek Müstesarlığa bildirir. Bu koşullarla devredilen malzemenin muafiyeti devam eder .

B) Muaf olarak ithal edilen malzemenin muafiyetten yararlanmayan bir sahse devri veya petrol hakkı sahibi tarafından petrol ameliyatından sayılmayan bir faaliyette kullanılması istenirse, Genel Müdürlük Müstesarlığın uygun görüşünü alarak Kanunun 112 nci maddesindeki koşullarla bu devre veya kullanmaya izin verir , durumu gümrük idaresine bir yazı ile bildirir .Petrol hakkı sahipleri on yıl veya daha çok süreyle kullanılmasından dolayı ekonomik ömrünü tamamlamış olan her türlü malzeme, makine ve teçhizatı öncelikle kamu kuruluşlarına, istek olmadığı takdirde özel kuruluşlara gümrük vergi ve resimlerinden muaf olarak devredilebilirler .Kamu ve özel kuruluşlarca istenmeyen bu tür malzeme hurda olarak Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğüne devredilir. Muaf olarak ithal edilen petrolden elde edilen petrol ürünleri, Müstesarlıkça belirlenecek usullere göre Kanunun 112 nci maddesindeki koşullarla muafiyetten yararlanmayan şahıslara devredilebilir veya petrol hakkı sahibi tarafından petrol ameliyatından sayılmayan bir faaliyette kullanılabilir .

C) Petrol ürünlerinin devri dışındaki, ithal edilen malzemenin diğer bir petrol hakkı sahibine veya baska bir sahse devri veyahut satışı halinde petrol hakkı sahibinin bu devir veya satıştan elde ettiği kar , Türkiye'de petrol ameliyatından baska kaynaklardan elde edilmiş sayılır.

D) Yabancı petrol hakkı sahiplerinin, Tüzüğün 116 nci maddesine göre ithal ettikleri ve kıymet tespit kararına bağlanmış sermaye mevcutlarına dahil bir malzemenin devredilmesi halinde, devredilen malzemenin kıymet tespit kararına bağlanmış değeri devreden şirketin ithal edilmiş sermaye mevcutlarından düşürülür .

Muafen ithal edilen malzemenin ihraci

Madde 129- Petrol hakkı sahibinin muafen ithal ettiği malzeme, buna ilişkin transfer beyannamesinin ve eki ayrıntılı listenin Genel Müdürlükçe ilgili gümrük idaresine

bildirilmesi halinde her türlü ihraç vergi ve resimlerinden muaf olarak ihraç edilir. Petrol hakkı sahibinin müteahhidi tarafından kendi nam ve hesabına ithal olunan malzemenin ihraç edilebilmesi için, müteahhit bu malzemeye ilişkin gümrük giriş beyannamesinin tarih ve sayısını da belirtmek suretiyle ayrıntılı bir listesiyle birlikte Genel Müdürlüğe başvurur. Bu listenin Genel Müdürlükçe onararak ilgili gümrük idaresine gönderilmesi üzerine bu malzeme ihraç edilir. Yabancı petrol hakkı sahiplerinin bu Tüzüğün 116 nci maddesine göre ithal ettikleri ve kıymet tespit kararına bağlanmış sermaye mevcutlarına dahil bir malzemenin ihraci halinde, ihraç edilen malzemenin kıymet tespit kararına bağlanmış değeri ithal edilmiş sermaye mevcutlarından düşülür .

Kıymet tespit kararları

Madde 130- Genel Müdürlükle Müstesarlık ithal edilmiş ve kıymet tespit kararına bağlanmış sermayeyle devredilen ve ihraç edilen malzemelere ilişkin kıymet tespit kararlarının esaslarını birlikte belirlerler .

SEKİZİNCİ KISIM

Son Hükümler

Kaldırılan Nizamname, Saklı Haklar, Yürütme ve Yürürlük

Kaldırılan hükümler

Madde 131- 28/7/1955 gün ve 4/5633 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Petrol Nizamnamesiyle ek ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır .

Geçici Madde 1- Bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan başvurular ve petrol hakkı sahiplerinin kazanılmış hakları saklıdır .

Yürürlük

Madde 132- 7 Mart 1954 günlü ve 6326 sayılı Petrol Kanununun 14 üncü maddesi gereğince hazırlanan ve Danıştay'ca incelenen bu Tüzük hükümleri, Resmi Gazetede yayımı gününde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 133- Bu Tüzük hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.